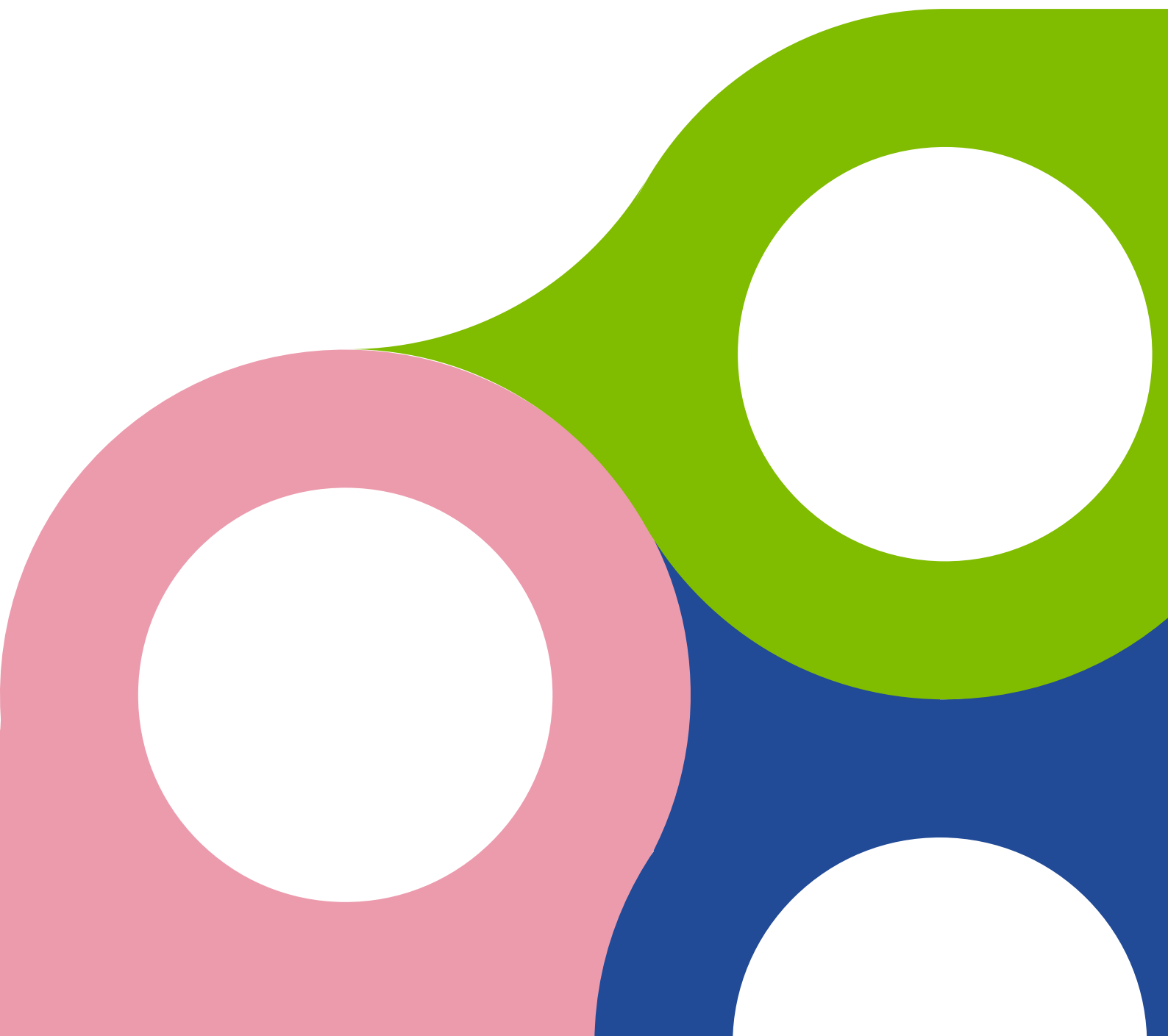


RAPORT „GREEN POWER”



Dofinansowane przez
Unię Europejską



GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



FERI

Spis treści:

• Wprowadzenie	3
• Programy wspierające rozwój młodych ludzi	5
• Znaczenie kreatywności	6
• Znaczenie umiejętności krytycznego myślenia	10
• Wzajemne uzupełnianie się kreatywności i krytycznego myślenia.....	16
• „Umiejętności przyszłości” - zielone miejsca pracy.....	17
• Przykłady programów szkoleniowych dla obszarów projektowych	23
• Dobre praktyki zgromadzone w trakcie projektu	31
» Spółdzielnia Energetyczna Pogórze	32
» Gospodarka Obiegu Zamkniętego w Parzęczewie.....	35
» Zielona szkoła w Finlandii	39
» Zielona przestrzeń miejska - CopenHill.....	42
» Rejestr „Naprawców” Elektroniki z Holandii.....	45
» Ogrody Społeczne w Katowicach „ZróbMy Sobie Grządki”	48
» Młode pokolenia w budowaniu gospodarki obiegu zamkniętego.....	51
» Kreatywność i umiejętność krytycznego myślenia w zielonych projektach.....	55
» Zielone Parkingi i ekoTURYSTYKA w regionie Tarnowskim.....	61
» Kreatywność i umiejętność gotowania Zero Waste	65



Wprowadzenie

Europejskie dokumenty i programy edukacyjne często odnoszą się do kreatywności i umiejętności krytycznego myślenia jako do kluczowych kompetencji, które są niezbędne dla osobistego rozwoju, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz zatrudnienia. Chociaż różne dokumenty mogą nieco inaczej definiować te pojęcia, istnieje ogólna zgodność co do ich znaczenia i roli w edukacji i rozwoju młodych ludzi.

Kreatywność jest często definiowana jako zdolność do generowania lub rozpoznawania pomysłów, alternatyw lub możliwości, które mogą być użyteczne w rozwiązywaniu



problemów, komunikacji z innymi oraz rozwiązywania. W kontekście europejskich programów edukacyjnych, kreatywność jest rozumiana jako kluczowa kompetencja, która umożliwia młodym ludziom myślenie w nowatorski sposób, znajdowanie innowacyjnych rozwiązań i adaptację do zmieniających się okoliczności.

Umiejętności krytycznego myślenia odnoszą się do zdolności do logicznego myślenia, analizowania i oceny argumentów oraz dowodów. Obejmują one również zdolność do identyfikacji błędów w myśleniu, rozumowania oraz argumentacji. W europejskich dokumentach politycznych i programach edukacyjnych umiejętności krytycznego myślenia są postrzegane jako niezbędne dla rozwoju osobistego, edukacji, aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie demokratycznym i na rynku pracy.

W 2018 roku Unia Europejska zaktualizowała Europejski Referencyjny System Kompetencji Kluczowych, w którym kreatywność i umiejętności krytycznego myślenia są uznawane za dwie z ośmiu kluczowych kompetencji potrzebnych każdemu obywatelowi dla realizacji osobistego spełnienia, rozwoju, integracji społecznej i zatrudnienia. System ten podkreśla, że kreatywność i umiejętności krytycznego myślenia są niezbędne dla innowacyjności i rozwoju społecznego oraz gospodarczego Europy. Europejskie dokumenty i programy traktują kreatywność i umiejętności krytycznego myślenia jako fundamenty dla adaptacji



do szybko zmieniającego się świata, innowacji i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym. Definicje te kładą nacisk na zdolność do myślenia poza utartymi schematami, krytycznej analizy informacji oraz tworzenia nowych rozwiązań i pomysłów.

Młodzi ludzie nie tylko odczuwają niesprawiedliwy wpływ kryzysu klimatycznego, którego nie spowodowali, ale to oni także często wzywają do podejmowania działań klimatycznych i je tworzą. Zdaniem OECD Konsekwencje kryzysu klimatycznego są globalne, złożone i powiązane z krytycznymi skutkami w różnych dziedzinach. Młodzież potrzebuje nie tylko szczegółowego zrozumienia nauki leżącej u podstaw zmiany klimatu i jej konsekwencji, ale także dużej kreatywności i umiejętności krytycznego myślenia, aby móc wykorzystać tę wiedzę do generowania i oceny pomysłów dotyczących łagodzenia, adaptacji i działań.

Kreatywność i krytyczne myślenie to niezmiernie istotne umiejętności w przypadku złożonych, zglobalizowanych i coraz bardziej cyfrowych gospodarek i społeczeństw. Te dwie kompetencje są kluczowe dla innowacyjności, adaptacji i efektywnego rozwiązywania problemów, które są ważne w każdej branży i na każdym stanowisku.



Programy wspierające rozwój młodych ludzi

W Europie istnieje wiele programów wspierających rozwój młodych ludzi, szczególnie w zakresie wzmocnienia kreatywności i umiejętności krytycznego myślenia. Te inicjatywy często są wspierane przez instytucje unijne, organizacje pozarządowe oraz sektor prywatny.

1. **Erasmus+** to flagowy program Unii Europejskiej dla edukacji, szkolenia, młodzieży i sportu. Program ten oferuje młodym ludziom możliwości nauki za granicą, staży, a także uczestnictwa w wymianach młodzieżowych i projektach wolontariackich, które promują rozwój umiejętności miękkich, w tym kreatywności i krytycznego myślenia.
2. **Europejski Korpus Solidarności** to inicjatywa UE, która umożliwia młodym ludziom w wieku od 18 do 30 lat uczestnictwo w projektach wolontariackich lub projektach solidarnościowych w całej Europie. Projekty te często koncentrują się na wyzwaniach społecznych i środowiskowych, rozwijając przy tym kreatywność i umiejętności krytycznego myślenia u uczestników.
3. **Youthpass** to narzędzie do uznawania nieformalnej i pozaformalnej nauki w projektach realizowanych w ramach programu Erasmus+: Młodzież w działaniu. Umożliwia młodym ludziom dokumentowanie i refleksję nad nabytymi umiejętnościami, w tym kreatywnością i krytycznym myśleniem.
4. **EIT Climate-KIC Young Innovators** to program Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT), który skupia się na edukacji w zakresie innowacji i przedsiębiorczości dla młodych ludzi, z naciskiem na wyzwania związane ze zmianami klimatycznymi i zrównoważonym rozwojem.
5. **European Youth Foundation** - Fundacja Młodzieży Europejskiej (European Youth Foundation, EYF) finansuje projekty młodzieżowe, które promują demokrację, prawa człowieka, współpracę międzykulturową i rozwój umiejętności młodych ludzi, w tym kreatywności i krytycznego myślenia.
6. **Platformy e-learningowe** Istnieje wiele europejskich platform e-learningowych oferujących kursy i materiały edukacyjne, które pomagają rozwijać różnorodne umiejętności. Platformy takie jak Coursera, EdX czy FutureLearn oferują kursy z zakresu kreatywności, innowacji, myślenia krytycznego i wielu innych, często w partnerstwie z renomowanymi europejskimi uczelniami.

Programy te mają na celu nie tylko rozwój konkretnych umiejętności, ale także promowanie otwartości, tolerancji i zrozumienia międzykulturowego wśród młodych Europejczyków.



Znaczenie kreatywności

Kreatywność jest siłą napędową innowacji i rozwoju. Ma kluczowe znaczenie dla opracowania unikalnych zielonych pomysłów, które mogą prowadzić do ekologicznych innowacji i produkcji. W obliczu szybkich zmian technologicznych i ciągłej potrzeby optymalizacji procesów, organizacje coraz bardziej polegają na kreatywnych umiejętnościach swoich pracowników, aby tworzyć nowe produkty, usługi czy metody pracy, które wyróżniają firmę na tle konkurencji. Kreatywność umożliwia firmom wyprzedzenie zmian rynkowych poprzez prezentowanie unikalnych rozwiązań, które lepiej odpowiadają na potrzeby klientów i są bardziej zrównoważone ekologicznie. Na przykład, w branżach takich jak zielone technologie, kreatywność pozwala na projektowanie produktów, które lepiej wykorzystują zasoby naturalne i minimalizują negatywny wpływ na środowisko.

Kreatywność jest istotna z uwagi na:

Rozwiązywanie problemów.

Innowacyjne rozwiązania: kreatywność pozwala osobom i organizacjom generować nowatorskie rozwiązania złożonych problemów. Pomaga w myśleniu nieszablonowym i znajdowaniu skutecznych sposobów pokonywania wyzwań.

Zdolność adaptacji: kreatywne myślenie umożliwia ludziom dostosowywanie się do zmieniających się okoliczności i znajdowanie elastycznych rozwiązań w niepewnym lub dynamicznym środowisku.

Rozwój osobisty

Wyrażanie siebie: kreatywność zapewnia środki do wyrażania siebie, umożliwiając jednostkom przekazywanie swoich myśli, uczuć i pomysłów w sposób unikalny i autentyczny.

Dobre samopoczucie psychiczne: angażowanie się w kreatywne zajęcia może zmniejszyć stres, poprawić nastrój i poprawić ogólne zdrowie psychiczne. Oferuje ujście dla relaksu i uwolnienia emocji. a

Wzrost gospodarczy i innowacje

Przewaga konkurencyjna: organizacje sprzyjające kreatywności są często bardziej innowacyjne, co prowadzi do nowych produktów, usług i procesów, które mogą zapewnić im przewagę konkurencyjną na rynku.

Rozwój gospodarczy: branże kreatywne, takie jak technologia, rozrywka i projektowanie, znacząco przyczyniają się do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy.



Wpływ kulturowy i społeczny

Wzbogacanie kulturowe: kreatywność prowadzi do tworzenia sztuki, muzyki, literatury i innych artefaktów kulturowych, które wzbogacają społeczeństwo i chronią dziedzictwo kulturowe.

Zmiana społeczna: kreatywne myślenie może napędzać zmiany społeczne, kwestionując status quo i proponując nowe sposoby rozwiązywania problemów społecznych, takich jak nierówność, zrównoważony rozwój środowiskowy i prawa człowieka.

Wydajność i satysfakcja w miejscu pracy

Ulepszone procesy: kreatywne myślenie może usprawnić procesy, czyniąc je bardziej wydajnymi i skutecznymi, co może prowadzić do oszczędności kosztów i lepszego wykorzystania zasobów.

Zaangażowanie pracowników: miejsce pracy zachęcające do kreatywności zwykle charakteryzuje się większym zaangażowaniem i satysfakcją pracowników. Sprawia, że praca staje się bardziej interesująca i satysfakcjonująca, co prowadzi do wyższej produktywności i retencji.

Postęp technologiczny

Innowacja: kreatywność jest podstawą postępu technologicznego. Napędza rozwój nowych technologii i udoskonalanie istniejących, napędzając postęp w różnych dziedzinach, takich jak medycyna, inżynieria i technologie informacyjne.

Identyfikacja problemu: osoby kreatywne potrafią zidentyfikować potencjalne problemy związane z obecnymi technologiami i wyobrazić sobie innowacyjne sposoby ich rozwiązania.

Kreatywne myślenie to dynamiczny i nieliniowy proces polegający na generowaniu nowych pomysłów, podejść i rozwiązań. Proces kreatywnego myślenia składa się z następujących etapów:

Przygotowanie

Zbierz informacje: zbadaj i zbierz odpowiednie dane, wiedzę i zasoby związane z problemem lub wyzwaniem.

Zrozum problem: jasno zdefiniuj problem lub cel. Zadawaj pytania, aby zrozumieć wszystkie aspekty i wymiary problemu.



Inkubacja

Przerwa: zrób sobie przerwę od aktywnego myślenia o problemie. Angażuj się w niezwiązane ze sobą czynności, aby pozwolić swojej podświadomości przetworzyć informacje.

Zrelaksuj się i zastanów: pozwól swojemu umysłowi wędrować i zrelaksować się. Ten etap pomaga w nawiązywaniu połączeń, które nie są od razu oczywiste.

Wgląd

Moment wglądu: jest to moment, w którym nowy pomysł lub rozwiązanie nagle staje się jasne. Często jest to wynikiem łączenia przez podświadomość różnych informacji. Rejestruj pomysły: natychmiast zapisuj lub zapisuj te spostrzeżenia, ponieważ mogą być ulotne.

Ocena

Ocena wykonalności: krytycznie oceń nowy pomysł lub rozwiązanie. Należy rozważyć wykonalność, potencjalny wpływ i wszelkie możliwe wyzwania.

Poproś o opinię: podziel się pomysłem z zaufanymi współpracownikami lub mentorami, aby uzyskać konstruktywną informację zwrotną i różne perspektywy.

Opracowanie

Opracuj pomysł: rozwiń i dopracuj pomysł. Może to obejmować tworzenie prototypów, szczegółowych planów lub symulacji.

Zajmij się słabymi stronami: zidentyfikuj wszelkie wady i słabości pomysłu i pracuj nad ich udoskonaleniem.

Realizacja

Plan działań wdrożeniowych: stwórz szczegółowy plan działań w celu wdrożenia pomysłu. Przedstaw kroki, potrzebne zasoby i ramy czasowe.

Wykonaj: wprowadź plan w życie, monitorując postęp i dokonując niezbędnych korekt.

Przegląd

Analiza wyników: oceń wyniki wdrożonego pomysłu. Określ, czy skutecznie rozwiązało to pierwotny problem.

Ucz się i powtarzaj: zastanów się, co zadziałało dobrze, a co nie. Wykorzystaj te spostrzeżenia, aby jeszcze bardziej udoskonalić pomysł lub wykorzystać przyszłe procesy twórcze.



Techniki rozwijające kreatywne myślenie:

Burza mózgów: polega na generowaniu w grupie dużej liczby pomysłów - bez ich bieżącego osądzania. Później te pomysły są udoskonalane i oceniane.

Mapowanie myśli: to wizualizowanie powiązań między pomysłami za pomocą diagramów lub map myśli.

SCAMPER: nazwa techniki, która skłania do myślenia o tym, jak zastąpić, połączyć, dostosować, zmodyfikować, wykorzystać w inny sposób, wyeliminować lub odwrócić aspekty istniejącej sytuacji lub produktu.

Odgrywanie ról: polega na próbie wejścia w różne perspektywy, aby zdobyć nowe spostrzeżenia i pomysły.

Myślenie lateralne: bazuje na kwestionowaniu założeń i myśli o problemach w niekonwencjonalny sposób.

Partnerzy w wyniku spotkań eksperckich i wymiany doświadczeń stworzyli strukturę mapy myśli, która obejmuje kluczowe obszary związane z kreatywnością młodych ludzi:

W wyniku prac partnerzy dodali dodatkowo element dotyczący zielonej kreatywności do mapy myśli, aby podkreślić, jak kreatywność młodego pokolenia może być kluczowym elementem w dążeniu do zrównoważonego rozwoju, zarówno na poziomie lokalnym, jak i globalnym. Pokazuje to również, że kreatywność nie ogranicza się tylko do tradycyjnie postrzeganych dziedzin artystycznych czy technologicznych, ale jest niezbędna w każdym aspekcie walki z wyzwaniami środowiskowymi i społecznymi.



Znaczenie krytycznego myślenia

Krytyczne myślenie to zdolność do logicznego myślenia, które pozwala na niezależną ocenę informacji, argumentów i twierdzeń w celu podjęcia świadomej decyzji lub sformułowania przemyślanych wniosków. Jest to umiejętność kluczowa, która umożliwia głębsze zrozumienie problemów, zjawisk i relacji między różnymi elementami. Proces krytycznego myślenia obejmuje:

1. Analiza to proces rozbijania złożonego problemu na mniejsze, bardziej zarządzalne części, co ułatwia ich zrozumienie. W kontekście krytycznego myślenia, analiza pozwala na identyfikację kluczowych elementów argumentów, rozpoznawanie ich struktury oraz zrozumienie zależności między nimi. Osoba myśląca krytycznie bada różne aspekty danego tematu, pytając np.:

Jakie są główne argumenty i twierdzenia?

Jakie informacje są przedstawione jako wsparcie dla tych argumentów?

Czy istnieją inne dane lub dowody, które mogą wpłynąć na zrozumienie problemu?

2. Ocena to proces, w którym ocenia się wiarygodność i wartość informacji oraz argumentów przedstawionych w dyskusji lub analizie. Krytyczne myślenie wymaga oceny źródeł informacji, rozpoznawania stronniczości, fałszywych przesłanek i błędów logicznych. Kluczowe pytania, które można sobie zadać podczas oceny, to:

Czy źródła informacji są wiarygodne i obiektywne?

Czy argumenty są poparte odpowiednimi dowodami?

Jakie mogą być alternatywne interpretacje tych danych?

3. Synteza w kontekście krytycznego myślenia polega na integrowaniu różnych informacji i perspektyw w celu sformułowania spójnego wniosku lub nowej perspektywy. To proces łączenia różnorodnych elementów w logiczną całość, co może prowadzić do nowych odkryć lub zrozumienia. Podczas syntezy, osoba myśląca krytycznie może tworzyć nowe połączenia, zauważać niezauważone wcześniej związki lub rozwijać innowacyjne rozwiązania. Pytania pomocne w procesie syntezy to:

Jak można połączyć te informacje, aby lepiej zrozumieć problem?

Jakie wnioski wynikają z połączenia tych danych?



Jakie nowe podejście można zaproponować na podstawie tej analizy?

Krytyczne myślenie jest dynamicznym procesem, który wymaga nieustannego zastanawiania się, pytania i reewaluacji. Jest to niezbędne w procesie edukacji, pracy zawodowej oraz w codziennym życiu, gdyż pozwala na świadome i przemyślane podejmowanie decyzji. Rozwijanie tej umiejętności jest kluczowe w przygotowaniu do efektywnego radzenia sobie z wyzwaniami we współczesnym świecie.

Krytyczne myślenie jest niezwykle cenne dla młodych ludzi, którzy wchodzi w dorosłość pełną złożonych decyzji, wpływów zewnętrznych oraz wyzwań. Wyjaśnienie, dlaczego krytyczne myślenie jest kluczowe, można rozpatrywać na kilku płaszczyznach: podejmowanie decyzji, odporność na manipulację oraz zrozumienie złożonych problemów.

1. Podejmowanie decyzji

Krytyczne myślenie umożliwia młodym ludziom podejmowanie przemyślanych i dobrze uzasadnionych decyzji. Zamiast polegać na impulsach lub niezweryfikowanych informacjach, krytyczne myślenie zachęca do analizy dostępnych danych, rozważenia różnych opcji oraz przewidywania potencjalnych skutków każdej z nich. Dzięki temu, decyzje są bardziej świadome i mniej podatne na błędy, co jest kluczowe w wielu aspektach życia – od edukacji, przez wybory zawodowe, aż po osobiste finanse.

2. Odporność na manipulację

Żyjemy w czasach, gdzie młodzi ludzie są nieustannie narażeni na potok informacji, który często zawiera dezinformacje lub manipulacje. Krytyczne myślenie pozwala im rozpoznawać wiarygodność źródeł, analizować intencje autorów wiadomości i różnicować fakty od opinii. To umiejętność szczególnie ważna w dobie mediów społecznościowych i szerzących się teorii spiskowych. Rozwijając krytyczne myślenie, młodzi ludzie stają się mniej podatni na manipulacje i bardziej odporni na próby wpływania na ich decyzje i przekonania przez inne osoby lub organizacje.

3. Zrozumienie złożonych problemów

Współczesny świat charakteryzuje się złożonymi problemami, takimi jak zmiany klimatyczne, nierówności społeczne czy konflikty międzynarodowe. Krytyczne myślenie jest niezbędne, aby móc je adekwatnie zrozumieć i rozwiązywać. Pozwala ono na rozbijanie skomplikowanych kwestii na bardziej zrozumiałe części, identyfikację powiązań przyczynowo-skutkowych oraz konstruowanie rozwiązań opartych na logicznym rozumowaniu i danych. Umożliwia to młodym osobom nie tylko lepsze zrozumienie świata, w którym żyją, ale także aktywne i efektywne uczestnictwo w jego kształtowaniu.



Krytyczne myślenie jest fundamentem dla rozwijania niezależnych, świadomych i aktywnych obywateli, którzy są zdolni do mądrego kierowania własnym życiem oraz skutecznego i odpowiedzialnego działania w społeczeństwie. Dla młodych ludzi, którzy stoją przed wyborami kształtującymi ich przyszłość, jest to umiejętność absolutnie niezbędna.

Skuteczne krytyczne myślenie wymaga posiadania zestawu umiejętności, które pozwalają na analizowanie informacji, formułowanie logicznych wniosków i rozwiązywanie problemów tj:

4. Zadawanie właściwych pytań

Zadawanie właściwych pytań jest fundamentem krytycznego myślenia. Ta umiejętność pozwala na głębsze sondowanie tematu, identyfikację luk w informacjach oraz zrozumienie kontekstu i możliwych konsekwencji. Dobre pytania powinny być:

Otwarte: Pytania otwarte promują dyskusję i wymagają bardziej szczegółowej odpowiedzi niż tylko „tak” lub „nie”.

Ukierunkowane: Skoncentrowane na konkretnym aspekcie problemu, co pozwala na dokładniejsze jego zrozumienie.

Krytyczne: Pytania, które wymagają analizy, porównania i oceny różnych perspektyw lub rozwiązań.

5. Analiza logiczna argumentów

Analiza logiczna to umiejętność oceny argumentów pod kątem ich spójności, struktury i oparcia na faktach. Wymaga rozróżnienia faktów od opinii oraz identyfikacji błędów logicznych i uprzedzeń. Obejmuje:

Rozpoznawanie błędów logicznych (np. fałszywa przyczyna, człowiek słomiany, ad hominem): Błędy te mogą wprowadzać w błąd i osłabiać argumenty.

Ocena wiarygodności źródeł: Sprawdzanie, czy źródła informacji są niezawodne, aktualne i neutralne.

Porównywanie argumentów: Ważenie różnych perspektyw i argumentów przeciwstawnych, aby ocenić, która strona jest bardziej przekonująca.

6. Efektywne rozwiązywanie problemów

Rozwiązywanie problemów to umiejętność identyfikowania kluczowych aspektów problemu, generowania rozwiązań, oceny ich skuteczności i implementacji najlepszej opcji. Wymaga to:

Identyfikacji problemu: Zrozumienie, co jest źródłem problemu i jakie są



jego główne cechy.

Tworzenia strategii: Opracowywanie planu działania, który uwzględnia dostępne zasoby i ograniczenia.

Generowania alternatyw: Myślenie kreatywne w celu wypracowania różnych możliwych rozwiązań.

Oceny rozwiązań: Analiza potencjalnych skutków każdego rozwiązania w kontekście krótko- i długoterminowym.

Implementacji i oceny efektów: Wdrażanie wybranego rozwiązania i monitorowanie jego efektów w celu oceny, czy problem został skutecznie rozwiązany.

7. Refleksja

Kluczową umiejętnością w krytycznym myśleniu jest także refleksja, czyli zdolność do przemyślenia własnych wniosków, oceny efektywności własnego myślenia i, w razie potrzeby, korygowania błędów. Refleksja pozwala na ciągłe doskonalenie procesu myślenia, poprzez analizę tego, co się udało, a co można by było zrobić lepiej.

Te umiejętności tworzą solidną podstawę dla każdego, kto chce skutecznie stosować krytyczne myślenie w życiu codziennym i zawodowym.

Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia u młodych ludzi jest niezwykle ważne, zarówno w kontekście edukacyjnym, jak i w codziennych sytuacjach życiowych. Narzędzia i metody wspierające proces:

W ramach formalnej edukacji:

Debaty i dyskusje klasowe:

Organizowanie debat na różne tematy pozwala uczniom na analizę problemów z różnych perspektyw, formułowanie argumentów oraz obronę swoich stanowisk. To skutecznie rozwija umiejętności analityczne oraz zdolność do słuchania i reagowania na argumenty innych.

Studia przypadków:

Analiza konkretnych przypadków (case studies) z życia wziętych pomaga uczniom zastosować teorię w praktyce. Rozwiązywanie rzeczywistych problemów poprzez zastosowanie krytycznego myślenia to doskonały sposób na rozwijanie tej umiejętności.

Symulacje i gry strategiczne:

Gry takie jak szachy lub symulacje biznesowe wymagają planowania, przewidywania ruchów przeciwnika i adaptacji strategii w odpowiedzi na zmieniające się okoliczności, co sprzyja kształtowaniu krytycznego myślenia.



Zadania badawcze i projekty:

Zadania, które wymagają samodzielnego poszukiwania informacji, analizy danych i wyciągania wniosków, sprzyjają rozwijaniu umiejętności krytycznego myślenia. Projekty grupowe dodatkowo uczą współpracy i komunikacji.

W codziennej praktyce:

Dziennik refleksyjny:

Prowadzenie dziennika, w którym młodzi ludzie mogą analizować swoje doświadczenia, decyzje i uczucia, pomaga w rozwijaniu zdolności refleksyjnych i samooceny.

Czytanie ze zrozumieniem i analiza tekstów:

Zachęcanie do czytania różnorodnych materiałów (książek, artykułów, esejów) i ich krytycznej analizy może rozwijać zdolność oceny argumentów i zrozumienia złożonych treści.

Krytyczna analiza mediów:

Ucząc młodych ludzi, jak krytycznie podchodzić do treści medialnych, można ich przygotować do identyfikacji stronniczości, fałszywych informacji i manipulacji.

Gry planszowe i logiczne puzzle:

Gry takie jak „Catan”, „Carcassonne” czy puzzle logiczne typu Sudoku czy łamigłówki matematyczne mogą rozwijać zdolności analityczne i strategiczne myślenie.

Debaty rodzinne i dyskusje:

Regularne dyskusje na różne tematy w domu mogą zachęcać do formułowania i argumentowania własnych opinii, a także słuchania i rozumienia perspektyw innych.

Implementacja tych metod i narzędzi w życiu edukacyjnym i codziennym młodych ludzi może znacząco przyczynić się do rozwoju ich umiejętności krytycznego myślenia, co jest kluczowe dla ich przyszłego sukcesu w pracy i w życiu osobistym.

Krytyczne myślenie to zdolność do logicznego myślenia, analizy faktów oraz oceny ich ważności i wiarygodności w kontekście danego problemu. Jest to nieocenione w środowisku, gdzie pracownicy muszą na bieżąco oceniać zmieniające się informacje, podejmować przemyślane decyzje i rozwiązywać skomplikowane problemy. W erze informacji, gdzie dostęp do danych jest niemal nieograniczony, krytyczne myślenie jest niezbędne do



ich selekcji i interpretacji w sposób, który wspiera celowe działanie i unika błędów wynikających z dezinformacji czy manipulacji.

Myślenie krytyczne może pomóc młodym ludziom stać się bardziej odpowiedzialnymi i aktywnie współpracować w tworzeniu zrównoważonego świata. Dokładniej rzecz ujmując, rozwój myślenia krytycznego pomoże im wyjść poza jedynie bierne rozumienie koncepcji zrównoważonego rozwoju. Pomoże im w rozwijaniu umiejętności refleksji oraz oceny teorii i założeń.

W kontekście globalnym, gdzie firmy działają na różnorodnych rynkach, krytyczne myślenie pomaga zrozumieć i skutecznie reagować na złożone wyzwania ekonomiczne, społeczne i kulturowe. Pracownicy, którzy potrafią krytycznie ocenić sytuację, są w stanie lepiej adaptować strategię firmy do lokalnych warunków, przewidując potencjalne problemy i proponując rozwiązania, które minimalizują ryzyko.



Wzajemne uzupełnianie się kreatywności i krytycznego myślenia

Kreatywność i krytyczne myślenie są umiejętnościami, które wzajemnie się uzupełniają. Kreatywność pozwala na generowanie innowacyjnych pomysłów, natomiast krytyczne myślenie umożliwia ich ocenę i implementację w sposób skuteczny i odpowiedzialny. Pracownicy, którzy posiadają zarówno zdolność kreatywnego generowania pomysłów, jak i krytycznego ich oceniania, są niezwykle wartościowi dla każdej organizacji, ponieważ potrafią przekształcić innowacyjne koncepcje w realne, działające rozwiązania.

W rezultacie, rozwijanie tych umiejętności wśród pracowników jest strategiczną inwestycją, która przynosi długoterminowe korzyści, takie jak lepsza zdolność adaptacyjna, większa konkurencyjność i zdolność do innowacji, a co za tym idzie – większa wartość i trwałość firmy na rynku.

Należy również podkreślić, że przejście na gospodarkę niskoemisyjną spowoduje wzrost zapotrzebowania na niektóre zadania i zmniejszenie zapotrzebowania na inne. Spowoduje także zmiany w zakresie zadań w ramach istniejących stanowisk, a także stworzy zawody o nowych profilach umiejętności czy kwalifikacji. W związku z tym ekologizacja gospodarki pociągnie za sobą zmiany w popycie na określone umiejętności na rynku pracy, określane również jako zapotrzebowanie na „zielone umiejętności”.

Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Rozwoju Przemysłowego stoi na stanowisku, że aby efektywnie realizować obowiązki wynikające z tzw. zielonych zawodów niezbędne będą miękkie umiejętności takie jak kreatywność oraz krytyczne myślenie zwane „umiejętnościami przyszłości”.



„Umiejętności przyszłości” - zielone miejsca pracy

Temat umiejętności przyszłości w kontekście zielonych miejsc pracy jest niezwykle aktualny i istotny w kontekście globalnych trendów ekologicznych i rosnącej wiadomości konieczności ochrony środowiska. Wraz z transformacją w kierunku zrównoważonej gospodarki, pojawiają się nowe zawody oraz ewoluują istniejące, co wymaga od pracowników adaptacji i rozwijania nowych umiejętności. Poniżej zaprezentowano kluczowe umiejętności, które będą miały znaczenie w kontekście zielonych miejsc pracy oraz jakie nowe perspektywy zawodowe otwierają się w związku z tą zmianą.

Kluczowe umiejętności przyszłości w zielonych miejscach pracy

Rozumienie zasad zrównoważonego rozwoju, pracownicy muszą rozumieć, co oznacza zrównoważony rozwój, jakie są jego filary (ekonomiczny, środowiskowy, społeczny) oraz jak te zasady można wdrażać w praktyce na różnych poziomach działalności.

Innowacyjność i kreatywność, rozwijanie nowych rozwiązań i produktów, które minimalizują negatywny wpływ na środowisko, wymaga kreatywnego podejścia do problemów i zdolności do myślenia poza utartymi schematami.

Krytyczne myślenie, umiejętność analizy i oceny informacji z wielu źródeł jest kluczowa, aby efektywnie reagować na zmieniające się uwarunkowania środowiskowe i regulacyjne.

Zarządzanie projektami zrównoważonymi, znajomość narzędzi i metod zarządzania projektami, które kładą nacisk na efektywność energetyczną, minimalizację odpadów i maksymalizację zasobów.

Zdolności techniczne specyficzne dla branży: w zależności od sektora, umiejętności techniczne mogą obejmować projektowanie i instalację systemów energii odnawialnej, technologie czystego transportu, zarządzanie zasobami naturalnymi, czy też techniki biologicznego rolnictwa.

Komunikacja i współpraca, efektywne komunikowanie się i współdziałanie z innymi, zarówno wewnątrz organizacji, jak i na zewnątrz, w celu osiągnięcia zrównoważonych celów.

Wskaźnik Green General Skill opracowany przez Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Rozwoju Przemysłowego (UNIDO) identyfikuje cztery grupy zadań zawodowych, które są szczególnie ważne w przypadku zielonych zawodów:



Umiejętności inżynierskie i techniczne: umiejętności twarde obejmujące kompetencje związane z projektowaniem, konstruowaniem i oceną technologii, którymi zwykle zajmują się inżynierowie i technicy. Ta wiedza specjalistyczna jest potrzebna w przypadku budynków ekologicznych, projektowania energii odnawialnej oraz projektów badawczo-rozwojowych (B+R) w zakresie oszczędzania energii.

Umiejętności naukowe: kompetencje wynikające z zasobów wiedzy o szerokim zakresie i niezbędne do działalności innowacyjnej, na przykład fizyki i biologii. Umiejętności te są szczególnie poszukiwane na każdym etapie łańcuchów wartości oraz w sektorze usług użyteczności publicznej, który zapewnia podstawowe udogodnienia, takie jak usługi wodociągowe, kanalizacyjne i elektryczne.

Umiejętności zarządzania operacyjnego: know-how związane ze zmianami w strukturze organizacyjnej wymagane do wspierania zielonych działań oraz zintegrowane spojrzenie na firmę poprzez zarządzanie cyklem życia, odchudzoną produkcję i współpracę z aktorami zewnętrznymi, w tym klientami.

Umiejętności monitorowania: techniczne i prawne aspekty działalności biznesowej, które zasadniczo różnią się od kompetencji inżynierii lub nauki. Dotyczą one umiejętności niezbędnych do oceny spełnienia kryteriów technicznych i norm prawnych.

Nowe perspektywy zawodowe

Specjaliści ds. energii odnawialnej: Projektanci, instalatorzy i technicy systemów takich jak fotowoltaika, wiatrowa czy geotermalna.

Analitycy zrównoważonego rozwoju: Eksperci analizujący wpływ działalności gospodarczej na środowisko i opracowujący strategie minimalizacji tego wpływu.

Inżynierowie ekodesignu: Specjaliści projektujący produkty i usługi w sposób zrównoważony, z naciskiem na efektywność, recykling i minimalizację odpadów.

Specjaliści ds. CSR (Corporate Social Responsibility): Osoby odpowiedzialne za wdrażanie i nadzorowanie strategii odpowiedzialności społecznej firm, w tym aspektów związanych z ekologią.



Urbanistyka i planowanie przestrzenne z myślą o zrównoważeniu: Planistyka i architektura krajobrazu skoncentrowana na tworzeniu zrównoważonych, ekologicznych przestrzeni miejskich.

Nie ma jednej powszechnie przyjętej definicji zielonych miejsc pracy. Powszczególne definicje odnoszą się do różnych aspektów zielonej gospodarki.

Międzynarodowa Organizacja Pracy - zielone miejsca pracy to miejsca pracy, które przyczyniają się do ochrony lub przywracania środowiska, czy to w tradycyjnych sektorach, takich jak produkcja i budownictwo, czy w nowych, powstających zielonych sektorach, takich jak energia odnawialna i efektywność energetyczna.

Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) - zielone miejsca pracy to stanowiska w rolnictwie, produkcji, budownictwie, instalacjach i konserwacji, a także w działalności naukowo-technicznej, administracyjnej i usługowej, które w znacznym stopniu przyczyniają się do zachowania lub przywrócenia jakości środowiska.

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) - działalność, w ramach której powstają towary i usługi służące do pomiaru, zapobiegania, ograniczania, minimalizowania i korygowania szkód wyrządzonych środowisku naturalnemu w wodzie, powietrzu i glebie, a także problemów związanych z odpadami, hałasem i ekosystemami. Obejmuje to technologie, produkty i usługi, które zmniejszają ryzyko dla środowiska oraz minimalizują zanieczyszczenie i zasoby.

Łącząc te różne definicje, można stwierdzić, że zielone miejsca pracy przyczyniają się do zrównoważonego środowiska poprzez:

- Ochronę lub przywracanie ekosystemów i różnorodności biologicznej
- Zmniejszenie zużycia zasobów i nieefektywności
- Dekarbonizację gospodarki
- Minimalizację lub całkowitą eliminację wszelkich form odpadów i zanieczyszczeń

Zielone miejsca pracy w tym kontekście obejmują miejsca pracy, które wytwarzają towary lub świadczą usługi korzystne dla środowiska, na przykład zielone budynki lub czysty transport, lub miejsca pracy, które przyczyniają się do procesów bardziej przyjaznych dla środowiska, na przykład poprzez redukcję zużycia wody konsumpcji lub ulepszania systemów recyklingu, jednocześnie generując i wspierając dobrobyt ludzi.

Jednym z ważnych elementów tej definicji jest to, że zielone miejsca pracy muszą być również wolne od dyskryminacji. Godna praca musi zapewniać



kobietom i mężczyznom możliwości uzyskania produktywnej pracy w warunkach wolności, równości, bezpieczeństwa i godności ludzkiej, do których kobiety i mężczyźni mają dostęp na równych warunkach.

Podsumowując można przyjąć, że zielone miejsca pracy to miejsca pracy w zielonych przedsiębiorstwach, które w znaczący sposób przyczyniają się do utrzymania lub przywracania jakości środowiska oraz unikania przyszłych szkód w ekosystemach Ziemi, a jednocześnie generują i wspierają dobrostan ludzi.

Krytyczne myślenie i kreatywność są niezwykle ważne w zawodach przyszłości, zwłaszcza w kontekście zielonej transformacji. Ich rozwijanie i stosowanie w praktyce pozwala na skuteczniejsze i bardziej innowacyjne podejście do wyzwań związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem.

1. Rozwiązywanie złożonych problemów

Zielona transformacja obejmuje skomplikowane wyzwania, takie jak zmiana modeli konsumpcji energii, redukcja emisji gazów cieplarnianych i zapewnienie zrównoważonego rozwoju. Krytyczne myślenie jest niezbędne, aby analizować te problemy z różnych perspektyw, oceniać różnorodne dane i tworzyć skuteczne strategie działania. Umożliwia to podejmowanie decyzji opartych na solidnych podstawach analitycznych, co jest kluczowe w procesie transformacji.

Przykładowe zawody;

Ekspert ds. zrównoważonego rozwoju: Profesjonaliści, którzy opracowują strategie dla organizacji mające na celu minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko i maksymalizowanie efektywności operacyjnej.

Urbanista/Planista przestrzenny: Specjaliści od planowania miast i regionów z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju, zarządzania zasobami naturalnymi i infrastrukturą miejską.

Analityk zmian środowiskowych: Osoby analizujące dane związane ze zmianami klimatycznymi, zanieczyszczeniem środowiska czy efektywnością energetyczną, aby opracować skuteczne strategie i rozwiązania.

2. Innowacje i rozwój nowych technologii

Kreatywność jest motorem innowacji, który napędza rozwój nowych technologii i rozwiązań w ramach zielonej transformacji. Dzięki kreatywnemu myśleniu możliwe jest wymyślanie nowatorskich rozwiązań, takich jak zrównoważone materiały budowlane, efektywne energetycznie technologie czy innowacyjne metody recyklingu. Kreatywność pozwala na wyjście poza utarte schematy i eksplorowanie nowych możliwości, co jest niezbędne w poszukiwaniu efektywnych odpowiedzi na ekologiczne wyzwania.



Przykładowe zawody:

Inżynier odnawialnych źródeł energii: Profesjonaliści projektujący i wdrażający technologie wykorzystujące energię słoneczną, wiatrową, wodną lub inną energię odnawialną.

Projektant ekologicznych materiałów: Specjaliści tworzący nowe, zrównoważone materiały, które mogą zastąpić tradycyjne produkty o większym śladzie węglowym.

Inżynier biotechnologii środowiskowej: Osoby pracujące nad rozwojem technologii biologicznych, takich jak bioenergia czy biodegradowalne materiały, które wspierają zrównoważony rozwój.

3. Adaptacja do szybko zmieniających się realiów

Zielona transformacja wymaga elastyczności i adaptacji do dynamicznie zmieniającego się środowiska. Krytyczne myślenie pomaga przewidywać zmiany i odpowiednio reagować, a kreatywność umożliwia znajdowanie nowych dróg i rozwiązań w sytuacjach kryzysowych lub przy nowych wyzwaniach. Te umiejętności są kluczowe w zawodach przyszłości, gdzie nieustanny rozwój i zmiany są normą.

Przykładowe zawody:

Specjalista ds. adaptacji klimatycznej: Ekspert opracowujący strategie adaptacyjne dla miast, regionów lub przedsiębiorstw w odpowiedzi na zmiany klimatyczne.

Manager ds. ryzyka środowiskowego: Profesjonaliści oceniający i zarządzający ryzykiem związanym ze zmianami środowiskowymi, wpływającymi na działalność gospodarczą.

Planista ds. zasobów wodnych: Specjaliści zajmujący się zarządzaniem zasobami wodnymi, planowaniem na wypadek susz i powodzi w kontekście zmian klimatycznych.

4. Efektywna komunikacja i współpraca

W procesie zielonej transformacji kluczowe jest skuteczne komunikowanie idei i współpraca między różnymi sektorami i dyscyplinami. Krytyczne myślenie jest potrzebne do analizy i prezentacji informacji w sposób, który jest zrozumiały dla wszystkich zainteresowanych stron, a kreatywność pozwala na tworzenie przekonujących i innowacyjnych sposobów przekazu.

Przykładowe zawody:

Specjalista ds. komunikacji środowiskowej: Osoby odpowiedzialne za informowanie publiczności i interesariuszy o inicjatywach środowiskowych, za-



sadach zrównoważonego rozwoju i działaniach proekologicznych.

Koordynator projektów zrównoważonych: Profesjonaliści zarządzający projektami związanymi z zieloną transformacją, współpracujący z różnymi zespołami i interesariuszami.

Negocjator ds. środowiska: Eksperti prowadzący negocjacje międzynarodowe lub lokalne na temat regulacji środowiskowych, standardów i umów dotyczących ochrony środowiska.

5. Etyczne i zrównoważone podejmowanie decyzji

Krytyczne myślenie umożliwia głębsze zrozumienie etycznych implikacji różnych działań i technologii, co jest istotne w kontekście zrównoważonego rozwoju. Umożliwia to podejmowanie decyzji, które są nie tylko efektywne, ale także odpowiedzialne społecznie i ekologicznie.

Przykładowe zawody:

Doradca ds. etyki środowiskowej: Specjaliści oceniający działania korporacji pod kątem ich wpływu na środowisko i społeczności lokalne, zapewniający, że działania te są zgodne z zasadami etycznymi.

Manager ds. CSR (Corporate Social Responsibility): Osoby odpowiedzialne za wdrażanie i monitorowanie strategii odpowiedzialności społecznej firm, w tym aspektów środowiskowych.

Analitik ESG (Environmental, Social, Governance): Profesjonaliści analizujący działania firm pod kątem ich zrównoważonego rozwoju i wpływu na środowisko oraz społeczności.

Te zawody ilustrują, jak wszechstronne zastosowanie znajdują krytyczne myślenie i kreatywność w różnych aspektach zielonej transformacji, będąc kluczowymi kompetencjami w nowoczesnym świecie pracy.



Przykłady programów szkoleniowych:

Metody pracy warsztatowej z młodzieżą: prezentacje, dyskusje, quizy wiedzy, praca w małych grupach, analiza danych, studia przypadków, brainstorming, praca projektowa, prototypowanie rozwiązań, debaty, symulacje decyzji, analiza scenariuszy, warsztaty planistyczne, praca w terenie, działania angażujące lokalną społeczność, ankiety oceniające.

Program warsztatu: „Kreatywność w zielonych zawodach”

Czas trwania: 6-8 godzin dydaktycznych

Uczestnicy: studenci lub młode osoby uczące się, młode osoby na początku kariery zawodowej, początkujący pracownicy

Cel warsztatu: Celem tego warsztatu jest rozwinięcie umiejętności kreatywnego myślenia w kontekście zielonych zawodów, co umożliwi uczestnikom innowacyjne podejście do rozwiązywania problemów związanych z zieloną transformacją oraz efektywne wprowadzanie nowych, zrównoważonych rozwiązań w przyszłej pracy zawodowej.

Efekty kształcenia:

- Rozwinięcie zdolności do myślenia krytycznego i kreatywnego.
- Nabycie umiejętności projektowania i implementowania innowacyjnych rozwiązań w zielonych zawodach.
- Zrozumienie roli kreatywności w zrównoważonym rozwoju i zielonej transformacji.
- Umiejętność pracy zespołowej na rzecz innowacji w kontekście ekologicznym.
- Umiejętność stosowania różnorodnych technik kreatywnego myślenia celem generowania nowych, efektywnych rozwiązań.

Program modułowy:

Moduł 1: Wprowadzenie do kreatywności w zielonych zawodach

Definicja kreatywności i jej znaczenie w zielonej transformacji: Omówienie pojęcia kreatywności i wyjaśnienie, jak może ona przyczyniać się do innowacji w zrównoważonym rozwoju.

Przegląd zielonych zawodów i roli kreatywności w tych dziedzinach: Przed-



stawienie różnorodności zielonych zawodów i wyjaśnienie, jak kreatywne podejście wpływa na efektywność w tych sektorach.

Analiza przypadków, gdzie kreatywność wpłynęła na zieloną transformację: Prezentacja konkretnych przykładów zastosowania kreatywności w zielonych zawodach, które przyniosły znaczące korzyści środowiskowe.

Moduł 2: Techniki kreatywnego myślenia

Metody i techniki kreatywnego myślenia: Wyjaśnienie i omówienie różnych metod kreatywnego myślenia, takich jak burza mózgów, myślenie lateralne, SCAMPER.

Warsztaty praktyczne: Uczestnicy będą pracować w grupach, stosując omówione techniki do rozwiązywania problemów związanych z zieloną transformacją.

Analiza skuteczności różnych technik: Dyskusja na temat efektywności zastosowanych technik w kontekście zielonych zawodów.

Moduł 3: Projektowanie innowacji w zielonych zawodach

Proces projektowania innowacji: Od pomysłu do realizacji — etapy tworzenia innowacyjnych rozwiązań w zielonych zawodach.

Wprowadzenie do projektowania z myślą o zrównoważonym rozwoju: Omówienie jak projektować produkty i usługi, które są nie tylko innowacyjne, ale także zrównoważone.

Praktyczne zadanie projektowe: Uczestnicy opracowują koncepcje zrównoważonych produktów lub usług, które mogłyby być wprowadzone na rynek.

Moduł 4: Kreatywna współpraca i komunikacja

Umiejętności komunikacyjne: Kluczowe umiejętności potrzebne do efektywnej współpracy w zespołach pracujących nad zieloną transformacją.

Budowanie zespołów innowacyjnych w zielonych zawodach: Pokazanie, jak ważne jest zrozumienie różnorodności umiejętności i doświadczeń poszczególnych osób w zespole. Metody i techniki pracy zespołowej, które pomagają w komunikacji, rozwiązywaniu konfliktów i zarządzaniu projektami.

Symulacja grupowego projektu: Praktyczne zadanie, w którym uczestnicy muszą wspólnie rozwiązać problem związany z zieloną transformacją.



Program warsztatu: „Krytyczne myślenie w zielonych zawodach”

Czas trwania: 6-8 godzin dydaktycznych

Uczestnicy: studenci lub młode osoby uczące się, młode osoby na początku kariery zawodowej, początkujący pracownicy

Cel warsztatu: celem warsztatu jest rozwinięcie umiejętności krytycznego myślenia, które pozwoli uczestnikom na skuteczniejsze rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji w zielonych zawodach, a także na krytyczną ocenę związanych z nimi wyzwań i możliwości.

Efekty kształcenia:

- Rozwinięcie umiejętności analitycznego myślenia i oceny sytuacji.
- Umiejętność identyfikacji, analizy i rozwiązania problemów związanych z zieloną transformacją.
- Zrozumienie wpływu krytycznego myślenia na efektywność i innowacyjność w zielonych zawodach.
- Wzrost zdolności do prowadzenia uzasadnionych dyskusji i obrony własnych punktów widzenia.

Program modułowy:

Moduł 1: Podstawy krytycznego myślenia

Co to jest krytyczne myślenie i dlaczego jest ważne w zielonych zawodach? W tym segmencie uczestnicy dowiedzą się, czym jest krytyczne myślenie i jak wpływa na podejmowanie decyzji oraz rozwiązywanie problemów w kontekście zielonych zawodów. Krytyczne myślenie jest kluczowe dla zrozumienia i odpowiedzi na złożone wyzwania środowiskowe, umożliwiając ocenę informacji i tworzenie zrównoważonych rozwiązań.

Procesy poznawcze związane z krytycznym myśleniem: analiza, synteza, ocena. Omówienie procesów poznawczych, które są fundamentem krytycznego myślenia. Analiza umożliwia rozłożenie informacji na części, synteza pozwala je rekonstruować w nowe całości, a ocena wspiera weryfikację i wartościowanie różnych aspektów problemów.

Rozpoznawanie i unikanie błędów logicznych oraz uprzedzeń poznawczych. Edukacja na temat najczęściej występujących błędów logicznych i uprzedzeń, które mogą zniekształcać sposób myślenia i prowadzić do błędnych wniosków. Uczestnicy nauczą się, jak identyfikować i eliminować



te pułapki poznawcze.

Moduł 2: Krytyczne myślenie w analizie problemów środowiskowych

Metody analizy problemów środowiskowych: od identyfikacji do oceny skutków. Przedstawienie metodologii analizy problemów środowiskowych, począwszy od identyfikacji problemu aż do oceny potencjalnych skutków proponowanych rozwiązań. Uczestnicy nauczą się, jak stosować te metody do rzeczywistych przypadków

Studia przypadków: analiza rzeczywistych problemów środowiskowych i poszukiwanie możliwych rozwiązań. Praca z konkretnymi studiami przypadków, które ilustrują złożoność i interdyscyplinarność wyzwań środowiskowych. Uczestnicy będą analizować rzeczywiste scenariusze i poszukiwać efektywnych, innowacyjnych rozwiązań.

Narzędzia i techniki wspomagające krytyczne myślenie w zielonych zawodach. Prezentacja narzędzi i technik, które wspierają proces krytycznego myślenia, takich jak mapy myśli, diagramy przyczynowo-skutkowe i narzędzia do analizy decyzyjnej.

Moduł 3: Procesy decyzyjne w zielonych zawodach

Krytyczne myślenie w procesie podejmowania decyzji: ocena opcji, ryzyka i korzyści. Szczegółowe omówienie, jak krytyczne myślenie wpływa na procesy decyzyjne, z naciskiem na ocenę opcji, analizę ryzyka i rozważanie korzyści. Uczestnicy nauczą się, jak podejmować zrównoważone decyzje w złożonym środowisku.

Przykłady podejmowania zrównoważonych decyzji w sektorze zielonych technologii. Prezentacja przykładów z życia wziętych, które demonstrują, jak zrównoważone podejście do decyzji wpływa na sektor zielonych technologii.

Warsztaty: symulacja procesów decyzyjnych w zespołach. Interaktywne warsztaty, podczas których uczestnicy będą pracować w grupach, symulując procesy decyzyjne. Ćwiczenia te pomogą zrozumieć dynamikę grupową i wpływ krytycznego myślenia na efektywność decyzji.

Moduł 4: Krytyczne myślenie i komunikacja

Umiejętność argumentacji i obrony własnych poglądów. Rozwijanie umiejętności skutecznej argumentacji i obrony własnych stanowisk, co jest kluczowe w debatach na tematy środowiskowe i w negocjacjach

Techniki efektywnej i perswazyjnej komunikacji wspartej krytycznym myśleniem. Nauczanie technik efektywnej komunikacji, które są wspierane przez solidne krytyczne myślenie, umożliwiając uczestnikom prezentowa-



nie swoich argumentów w sposób przekonujący i uzasadniony.

Praktyczne zadanie: prezentacja rozwiązania wybranego problemu środowiskowego.

Zakończenie modułu praktycznym zadaniem, gdzie uczestnicy przygotowują i zaprezentują swoje rozwiązania rzeczywistego problemu środowiskowego, demonstrując zarówno krytyczne myślenie, jak i umiejętności komunikacyjne.



Program warsztatu:

„Klimat w naszych rękach: Jak nauka wpływa na działania na rzecz ochrony środowiska”

Czas trwania: 6-8 godzin dydaktycznych

Uczestnicy: studenci lub młode osoby uczące się, młode osoby na początku kariery zawodowej, początkujący pracownicy

Cel warsztatu: Rozwijanie kreatywności i umiejętności analitycznego myślenia wśród młodzieży poprzez praktyczne zastosowanie wiedzy naukowej w działaniach na rzecz ochrony klimatu. Uczestnicy nauczą się, jak naukowe podejście może przyczyniać się do tworzenia efektywnych i innowacyjnych rozwiązań ekologicznych.

Efekty kształcenia:

Po zakończeniu warsztatu uczestnicy będą mogli:

- Rozumieć zasadnicze przyczyny zmian klimatycznych i ich wpływ na środowisko.
- Analizować i oceniać różne metody ochrony klimatu oparte na dowodach naukowych.
- Tworzyć i proponować własne projekty lub inicjatywy mające na celu redukcję emisji CO₂ i promocję zrównoważonego rozwoju.
- Efektywnie współpracować w grupach nad rozwiązywaniem problemów środowiskowych.
- Wykorzystywać umiejętności krytycznego myślenia do oceny wiarygodności źródeł informacji o klimacie.

Program modułowy:

Moduł 1: Podstawy zmian klimatycznych

Wprowadzenie do globalnego ocieplenia i zmian klimatu: przyczyny, skutki, aktualne badania. Uczestnicy zdobędą podstawową wiedzę na temat globalnego ocieplenia i zmian klimatycznych, w tym przyczyn tych zjawisk (takich jak emisje gazów cieplarnianych), ich skutków (jak topnienie lodowców czy ekstremalne zjawiska pogodowe), oraz omówienia najnowszych badań i danych naukowych dotyczących klimatu.

Kluczowe pojęcia: efekt cieplarniany, bilans energetyczny Ziemi, cykle biogeochemiczne. Moduł wprowadzi uczestników w kluczowe pojęcia związa-



ne ze zmianami klimatycznymi, takie jak efekt cieplarniany, jak funkcjonuje bilans energetyczny Ziemi, oraz jak działają cykle biogeochemiczne i ich wpływ na klimat.

Przegląd naukowych dowodów na zmiany klimatu. Prezentacja naukowych dowodów potwierdzających zmiany klimatyczne, w tym trendów temperatur, zmian w rozkładzie opadów, czy zapisów z rdzeni lodowych.

Dyskusja na temat największych źródeł emisji gazów cieplarnianych. Dyskusja skupiająca się na identyfikacji głównych źródeł emisji gazów cieplarnianych, takich jak przemysł, transport, rolnictwo i energetyka, i ich roli w przyspieszaniu zmian klimatycznych.

Moduł 2: Nauka w służbie klimatu

Przegląd technologii i innowacji wspierających ochronę klimatu (energia odnawialna, technologie CCS - Carbon Capture and Storage).

Uczestnicy poznają nowoczesne technologie i innowacje, które mogą pomóc w walce ze zmianami klimatycznymi, w tym energię odnawialną (solar, wiatr) oraz technologie CCS, które umożliwiają przechwytywanie i składowanie dwutlenku węgla.

Rola nauki w monitorowaniu zmian klimatu i wpływu ludzkiej działalności na środowisko.

Omówienie, jak nauka pomaga monitorować zmiany klimatu i oceniać wpływ ludzkiej działalności na środowisko poprzez satelity, stacje meteorologiczne, oraz inne narzędzia pomiarowe.

Case study: analiza konkretnych przypadków ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Analiza studiów przypadku dotyczących ekstremalnych zjawisk pogodowych, ich związku ze zmianami klimatycznymi i wpływu na społeczności lokalne oraz gospodarki.

Moduł 3: Myślenie krytyczne i kreatywne

Jak rozpoznać wiarygodne źródła informacji o klimacie?

Edukacja w zakresie identyfikowania i korzystania z wiarygodnych źródeł informacji na temat klimatu, takich jak raporty międzynarodowych organizacji naukowych i środowiskowych.

Analiza przypadków dezinformacji na temat zmian klimatycznych.

Analiza przypadków dezinformacji i mitów na temat zmian klimatycznych, nauczanie jak skutecznie obalać fałszywe informacje.



Warsztaty kreatywne: „myślenie projektowe” w praktyce ochrony klimatu.

Warsztaty, podczas których uczestnicy będą używać myślenia projektowego do opracowywania kreatywnych rozwiązań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym i minimalizacji ich skutków.

Moduł 4: Warsztaty projektowe - Tworzenie rozwiązań

Organizacja lokalnych inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Praca nad metodami organizowania i prowadzenia lokalnych inicjatyw, które promują zrównoważony rozwój i minimalizują wpływ na klimat.

Planowanie i wdrażanie projektu ochrony klimatu w lokalnej społeczności.

Uczestnicy nauczą się, jak planować i wdrażać konkretne projekty mające na celu ochronę klimatu w swoich społecznościach, od fazy koncepcyjnej do realizacji.

Praca w grupach nad projektami mającymi na celu redukcję emisji CO₂ w lokalnej społeczności.

Praktyczne ćwiczenia grupowe, w ramach których uczestnicy opracują projekty skoncentrowane na redukcji emisji CO₂ w ich lokalnych społecznościach.

Prezentacja projektów i dyskusja o ich potencjalnym wpływie i realizacji.

Uczestnicy zaprezentują swoje projekty, omówią potencjalny wpływ i możliwości realizacji, a także otrzymają feedback od pozostałych uczestników i prowadzących.

Podsumowanie dla każdego warsztatu:

Warsztaty te zapewnią młodzieży zarówno teoretyczną wiedzę, jak i praktyczne umiejętności niezbędne do aktywnego uczestnictwa w ochronie klimatu i promowania zrównoważonego rozwoju. Warsztaty odwołują się do dwóch kluczowych kompetencji tj. kreatywności oraz analitycznego myślenia. Wszystkie warsztaty powinny mieć sesję podsumowującą wraz z dyskusją na temat możliwości dalszego rozwoju i implementacji projektów uczestników. Uczestnicy powinni być poproszeni o ocenę warsztatów w formie ankiety ewaluacyjnej oraz/i rozmowy grupowej. Każdy uczestnik powinien dostać certyfikat potwierdzający udział w warsztatach.



DOBRE PRAKTYKI ZGROMADZONE W TRAKCIE PROJEKTU



Dofinansowane przez
Unię Europejską

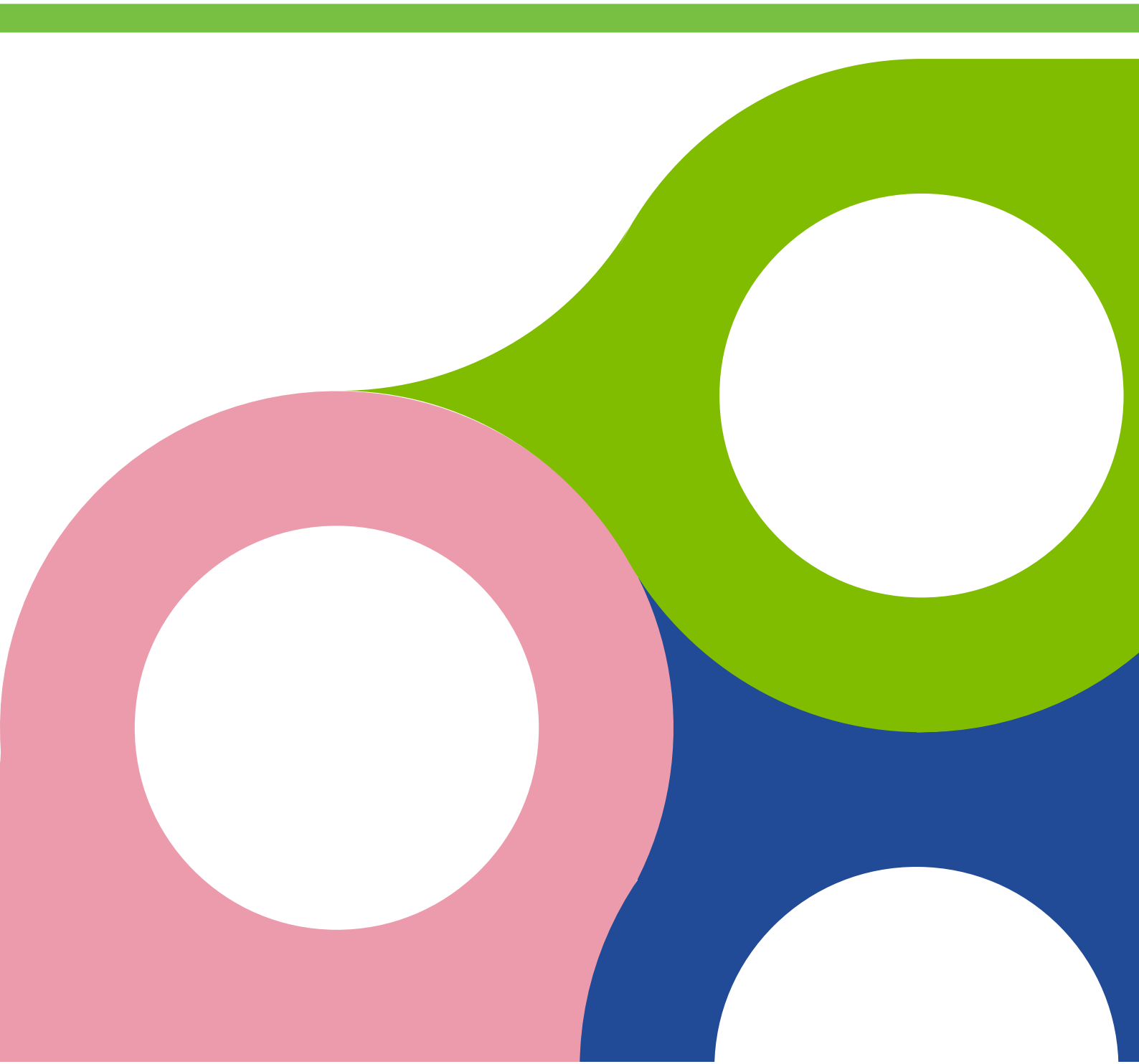


GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



FERI

The Energy Cooperative Pogórze



Co-funded by
the European Union



GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



Local Action Group Dunajec-Biała, operating in 4 communes of the Tarnów county, i.e. Ciężkowice, Pleśna, Wojnicz and Zakliczyn, promotes the use of energy from renewable sources, including the creation of an Energy Cooperative called „Pogórze”, thus entering a new stage of building self-sufficiency in energy in the region and reducing CO2 emissions to the atmosphere, including care for the purity and quality of air in the region. The idea of the Energy Cooperative is in line with current trends of the so-called Green Energy.

At the centre of the activities of the Local Action Group Dunajec-Biała is the organisation of awareness-raising events for residents, including young people, of the Pleśna commune, neighbouring communes and the Małopolska region on the harmfulness to their health and the environment of air pollution and the deterioration of its quality as a result of the use of so-called „fossil fuels” while at the same time indicating alternative energy sources for heating buildings or cooking meals.



Source: <https://www.grupa.odrolnika.pl/> (30.04.2024)

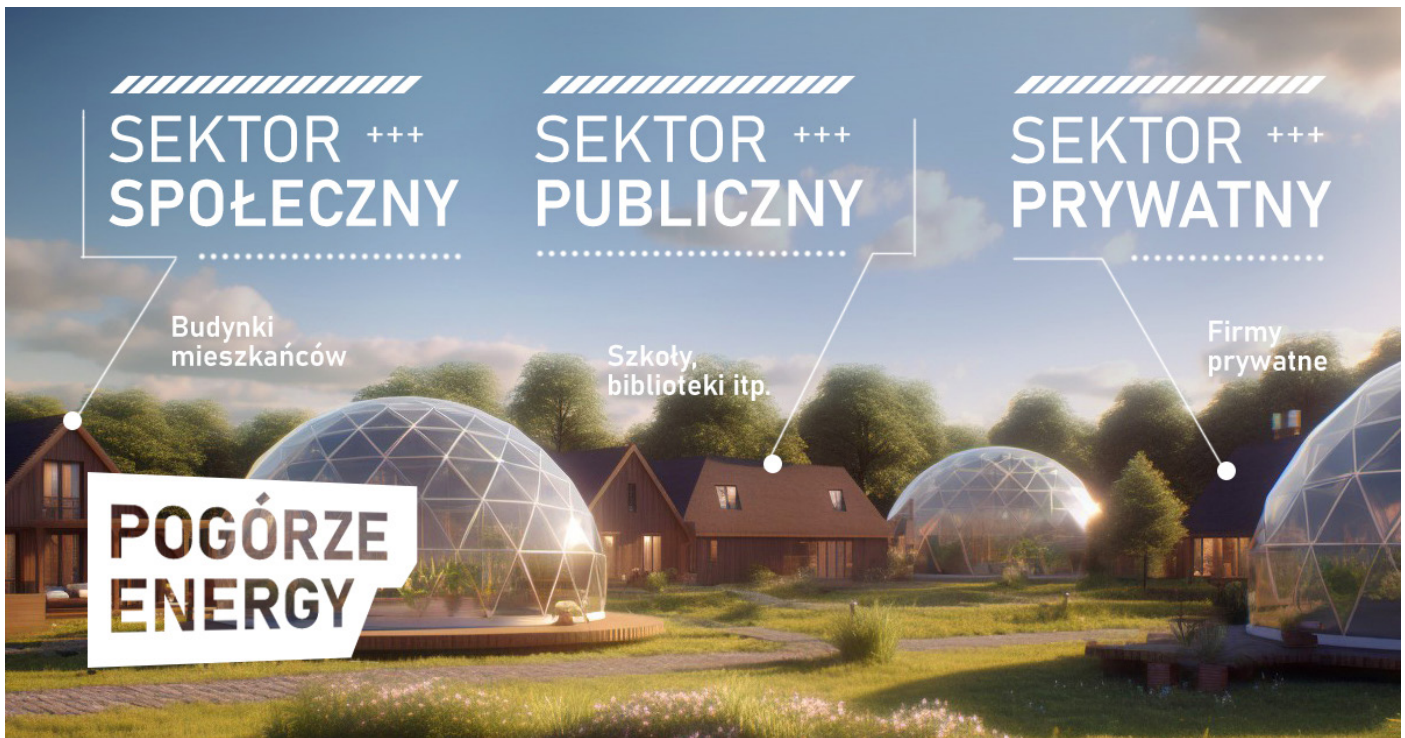
Awareness is being raised about the idea of Energy Cooperatives, the use of photovoltaics and heat pumps as part of ongoing activities.

Promotion of the idea of the Energy Cooperative in the LGD Dunajec-Biała area, including renewable energy sources (pho-

tovoltaics, heat pumps) as an alternative to traditional sources of energy, „fossil fuels”, is carried out during events by means of a special Information Point on the Energy Cooperative, presentations and demonstrations of exemplary equipment and installations combined with numerous attractions at the stand in the open space, including a special exhibition consisting of 10 charts showing air pollution caused by the use of traditional sources of energy, the so-called „fossil fuels”. Another important activity is targeting the younger generation on the Internet, including social media, which allows information to reach the widest possible group of people.

Energy cooperatives are being formed in response to the various needs and challenges that can exist in the energy field. Here are some of the main reasons why people, including the younger generations who are open to novelty and new technologies, choose to form this type of cooperative:

- Energy autonomy: Energy cooperatives allow local communities to control their own energy source. They enable them to produce, distribute and manage electricity directly at the local level, increasing their independence from large suppliers and energy networks.
- Sustainable development: Increasing environmental awareness is leading people to look for alternative, greener energy sources. Energy cooperatives often focus on producing energy from renewable sources such as solar, wind or biomass, helping to reduce greenhouse gas emissions and environmental impact.
- Local economic development: The creation of energy cooperatives can stimulate the local economy by creating jobs, investing in energy infrastructure and generating income from local electricity production.
- Reducing energy costs: Through energy cooperatives, community members can



have access to electricity at a lower cost than when using traditional suppliers. The joint production and distribution of energy can result in savings for participants.

- Social participation: Energy cooperatives promote social participation and democratisation of the energy sector. They enable residents to actively participate in decisions about energy production, distribution and use, which promotes greater equity in access to energy resources.

Overall, energy cooperatives respond to the need for local control of energy, environmental care, economic development and social participation, creating an alternative energy model based on the principles of cooperation and sustainability.

Finally, it is worth emphasising that the effectiveness of these initiatives depends on cooperation between the Local Action Group and local authorities, NGOs, young entrepreneurs and the inhabitants themselves. This proves that by acting together, significant changes for a better future and environment can be achieved. Dunajec-Biała Local Action Group shows that with commitment and the right tools, even a small community can have a big impact on its environment and inspire others.

Bibliography:

<https://www.dunajecbiala.pl>

Gospodarka Obiegu Zamkniętego w Parzęczewie



Dofinansowane przez
Unię Europejską



GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



FERI

Gmina Parzęczew, położona w malowniczej części województwa łódzkiego, wkracza w nowy etap swojego rozwoju wraz z odzyskaniem praw miejskich dla miejscowości Parzęczew od 1 stycznia 2024 roku. To wydarzenie stanowi kamień milowy w historii gminy, podkreślając jej dynamiczny rozwój i znaczenie w regionie.

W centrum działań gminy Parzęczew leży realizacja idei Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ), która odgrywa klu-

czową rolę w kształtowaniu przyszłości lokalnej społeczności. Gospodarka Obiegu Zamkniętego, będąca odpowiedzią na współczesne wyzwania ekologiczne, opiera się na zasadach zrównoważonego wykorzystania zasobów i minimalizacji odpadów. W Parzęczewie ta koncepcja znajduje swoje odzwierciedlenie w licznych inicjatywach i projektach, które skupiają się na efektywnym zarządzaniu surowcami, promocji recyklingu oraz wsparciu dla lokalnych inicjatyw ekologicznych.



1

Inwestycje w odnawialne źródła energii, programy edukacyjne promujące ekologiczne nawyki, oraz współpraca z przedsiębiorcami w dziedzinie zrównoważonej produkcji to tylko niektóre z działań, które Parzęczew podejmuje, aby wdrażać Gospodarkę Obiegu Zamkniętego. Dzięki tym działaniom, gmina staje się wzorem do naśladowania w zakresie zrównoważonego rozwoju, pokazując, że troska o środowisko naturalne może iść w parze z rozwojem miejskim.

Jednym z wyraźnych przykładów realizacji idei GOZ jest inicjatywa „**Akcja Reakcja**”. W ramach tej akcji, mieszkańcy gminy są zachęceni do sprzątania swojego sołectwa oraz do prawidłowej segregacji odpadów. Ponadto „**Akcja Reakcja**” stanowi odpowiedź na wyzwania wynikające z nadmiernej produkcji śmieci.

Działania służących ochronie środowiska jest więcej. Gmina jest jednym z 34 partnerów projektu badawczo-rozwojowego **FRONTSHIP**, realizowanego w ramach programu Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji – **Horyzont 2020**. Jego uczest-

1 Źródło: <https://www.parzeczew.pl/akcja-reakcja-podsumowanie/> (22.02.2024)

nicy pracują nad nowymi, ekologicznymi technologiami dla gospodarki, które wykorzystują surowce z odpadów takich jak tworzywa sztuczne, żywość, drewno, a także woda technologiczna i ścieki. Projekt wdraża model gospodarki cyrkularnej o obiegu zamkniętym, w którym odpady nie będą wyrzucane, lecz wykorzystywane wielokrotnie. Zaangażowanie gminy w projekt obejmuje konsultacje z mieszkańcami, przekazywanie danych i formułowanie propozycji rozwiązań na skalę lokalną, regionalną i krajową.

Ze wsparciem działań służących ochronie środowiska i gospodarowaniu odpadami przychodzą również nowe technologie. Popularna wśród mieszkańców gminy

aplikacja **EcoHarmonogram** umożliwia umieszczanie ogłoszeń dotyczących wymiany lub oddawania niepotrzebnych przedmiotów i dawanie im „drugiego życia” w sąsiedzkim kręgu. To rozwiązanie nie tylko sprzyja utrzymaniu porządku w domach, ale także aktywnie wspiera ideę zrównoważonego gospodarowania zasobami i minimalizowania odpadów.

Równolegle, organizowane są spotkania sołeckie z inicjatywą „**Akcja – wystawka**”, zachęcając do wymiany rzeczy. Obie inicjatywy stanowią ważne narzędzie w promowaniu ekologicznych wartości, kształtując świadome podejście do zarządzania odpadami oraz propagując filozofię „**zero waste**”.



Harmonogram odbioru odpadów w Twoim telefonie



pobierz tutaj



2

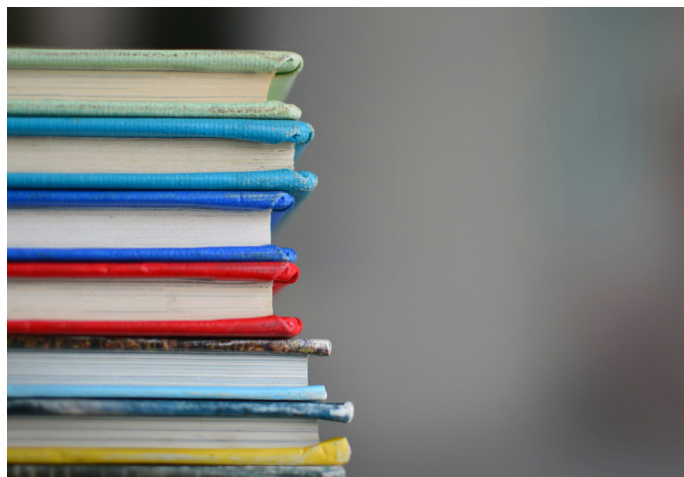
Choć w związku z rozwojem gminy i napływem mieszkańców ilość odpadów wzrasta, gmina nie przestaje wkładać energii w promowanie gospodarki obiegu zamkniętego i selektywnej zbiórki. Powstaje strategia Gospodarki Obiegu Zamkniętego, której realizacja wpłynie holistycznie na ograniczenie ilości generowanych odpadów oraz przetwarzanie ich na surowce, które będą wielokrotnie wykorzystane w gospodarce.

Dodatkowo, **gmina Parzęczew** planuje wspierać działania edukacyjne skierowane do mieszkańców, organizując warsztaty i spotkania informacyjne na temat ekologii. W inicjatywy edukacyjne zaangażowane będzie nowo otwarte w Gminie

Regionalne Centrum Rozwoju (RCR) oraz członkowie Stowarzyszenia Ekohoryzont. Celem tych inicjatyw jest zwiększenie świadomości ekologicznej oraz promowanie aktywnego udziału społeczności lokalnej w działaniach na rzecz ochrony środowiska. Poprzez organizowanie warsztatów, spotkań edukacyjnych i kampanii informacyjnych, **gmina Parzęczew** aktywnie włącza się w proces budowania świadomości ekologicznej, wskazując, jak małe zmiany w codziennych nawykach mogą mieć duże znaczenie dla kondycji środowiska.



Na zakończenie, warto zaznaczyć, że skuteczność inicjatyw jest rezultatem współpracy pomiędzy lokalnymi władzami i organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorstwami oraz samymi mieszkańcami. Jest to dowód na to, że wspólnymi siłami można osiągnąć znaczące zmiany na rzecz lepszej przyszłości i środowiska. **Gmina Parzęczew** pokazuje, że z zaangażowaniem i odpowiednimi narzędziami, nawet mała społeczność może mieć wielki wpływ na swoje otoczenie i być inspiracją dla innych.



Bibliografia:

- https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Parzeczew
- <https://www.mlodyparyz.pl/zbieraj-segreguj-oczyszczaj/>
- <https://www.mlodyparyz.pl/howa-funkcja-aplikacji-ecoharmonogram/>
- <https://www.parzeczew.pl/kategoria/aktualnosci/frontsh1p/>

Wszystkie rezultaty wypracowane w ramach niniejszego projektu udostępniane są na zasadzie otwartych licencji (CC BY-SA 4.0 DEED). Można z nich korzystać bezpłatnie i bez ograniczeń.

Kopiowanie lub przetwarzanie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. W przypadku wykorzystania rezultatów niezbędne jest podanie źródła finansowania oraz jego autorów.



Zielona szkoła w Finlandii



Dofinansowane przez
Unię Europejską



GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



FERI

Finlandia, będąca jednym z pionierów w dziedzinie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, odgrywa istotną rolę w promowaniu edukacji ekologicznej w szkołach. W ramach szeroko zakrojonych działań na rzecz środowiska, program „Eco-Schools”, odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu proekologicznych postaw wśród uczniów i społeczności szkolnych. Przejrzystość programu, skoncentrowanie się na działaniach praktycznych oraz zasada uczenia się przez działanie i nabieranie doświadczeń sprawiają, że „Eco-Schools” stanowi ważny element w edukacji ekologicznej i promowaniu zrównoważonego stylu życia wśród młodego pokolenia Finlandii.

Projekt „Zielona Szkoła” (Green Flag- <https://vihrealippu.fi/en/>) w Finlandii jest częścią międzynarodowego programu „Eco-Schools”, który jest największym na świecie programem edukacji zrównoważonej w sektorze oświaty. W Finlandii program ten działa od ponad 20 lat i obecnie uczestniczy w nim ponad 350 szkół. „Zielona Szkoła” inspirowa dzieci do wprowadzania zmian i podnoszenia świadomości ekologicznej. Program obejmuje wszystkich uczestników, łączy naukę z praktycznymi doświadczeniami i wzbogaca środowisko szkolne, motywując uczniów do zaangażowania w rozwiązywanie problemów środowiskowych. «Zielona Szkoła» to projekt edukacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju, który ma na celu angażowanie uczniów, nauczycieli oraz lokalnych społeczności w działania na rzecz ochrony środowiska i promowania zrównoważonego stylu życia. Projekt ten może być wdrożony w szkołach na różnych poziomach edukacji, od szkół podstawowych po szkoły średnie. Projekt „Zielona Szkoła” ma na celu również inspirowanie młodych ludzi do podejmowania konkretnych działań na rzecz ochrony środowiska. Uczniowie uczą się odpowiedzialności za swoje środowisko, rozwijają umiejętności krytycznego myślenia i działania zespołowego, a także poznają praktyczne aspekty zrównoważonego życia. Program „Eco-Schools” obejmuje

siedmiostopniowy system, który skupia się na zaangażowaniu uczniów w działania na rzecz środowiska. Te kroki obejmują między innymi tworzenie zespołu ekologicznego, przeprowadzanie audytu środowiskowego, planowanie i realizację działań na rzecz środowiska, monitorowanie i ocenę postępów, a także informowanie i zaangażowanie społeczności szkolnej i lokalnej. Proces kończy się opracowaniem zielonej flagi, symbolizującej zaangażowanie szkoły w zrównoważony rozwój.



Szkoły podejmują wiele różnorodnych działań w ramach programu „Eco-Schools”, mających na celu promowanie świadomości ekologicznej i praktycznych działań na rzecz ochrony środowiska.

Te działania obejmują min. regularne organizowanie edukacyjnych warsztatów i lekcji, które koncentrują się na tematach związanych z ochroną środowiska, recyklingiem, zrównoważoną konsumpcją, energią odnawialną i zmianami klimatycznymi. Cykliczne organizowanie „Zielonego Tygodnia”, podczas którego szkoły angażują się w różnorodne aktywności, takie jak: sprzątanie terenów zielonych, warsztaty upcyklingu czy prezentacje na temat zrównoważonego transportu. Ponadto zakłada-



nie i pielęgnacja szkolnych ogrodów, które służą nie tylko jako miejsce rekreacji, ale także jako przestrzeń edukacyjna, gdzie uczniowie mogą zdobywać wiedzę o rolnictwie ekologicznym, bioróżnorodności i znaczeniu lokalnej produkcji żywności. Wprowadzenie w szkole programu recyklingu, który obejmuje system segregacji odpadów i kompostowania oraz edukację na temat recyklingu i minimalizacji odpadów. Dodatkowym celem jest nawiązanie współpracy z lokalnymi organizacjami ekologicznymi, urzędami miasta i firmami, aby wspólnie realizować projekty i akcje edukacyjne związane z ochroną środowiska. Te działania stanowią integralną część zaangażowania szkół w program „Eco-Schools”, kształtując proekologiczne postawy wśród uczniów i społeczności szkolnych oraz przyczyniając się do tworzenia bardziej zrównoważonego środowiska.

Jednym z programów realizowanych w ramach „Eko-Schools” jest program „Zielona Flaga”. Jest to ważna inicjatywa, która wspiera szkoły i placówki edukacyjne w promowaniu zrównoważonego rozwoju oraz ekologicznych praktyk. Dzięki udziałowi w programie, uczestnicy otrzymują certyfikat potwierdzający ich zaangażowanie w dążenie do bardziej ekologicznej przyszłości. Dodatkowo, program Zielona Flaga dostarcza uczestnikom kompleksowych materiałów edukacyjnych, obejmujących różnorodne zagadnienia związane z ochroną środowiska. Dzięki temu mają oni dostęp do wiedzy i praktycznych wskazówek, które pomagają im w działaniu na rzecz zrównoważonego rozwoju. Uczestnicy programu otrzymują wsparcie ekspertów oraz inspirujące narzędzia do dyspozycji, które ułatwiają im realizację celów związanych z edukacją ekologiczną. Działania podejmowane w ramach programu sprzyjają budowaniu wspólnoty oraz wprowadzaniu pozytywnych zmian zarówno w szkole, jak i w lokalnym środowisku. Przyłączenie się do programu „Zielona Flaga” daje uczestnikom możliwość uczestnictwa w międzynarodowej sieci



„Eco-Schools”, co umożliwi wymianę doświadczeń i współpracę z innymi szkołami na całym świecie. Otrzymanie Zielonej Flagi stanowi nie tylko uznanie działań podejmowanych przez uczestników, ale także potwierdzenie ich wkładu w budowanie bardziej zrównoważonej przyszłości oraz rozwijanie ekologicznych postaw społecznych.

Inicjatywa „Eco-Schools” odgrywa kluczową rolę w promowaniu świadomości ekologicznej i praktyk zrównoważonych w szkołach na terenie całego kraju. Jest zarządzana przez Fińskie Towarzystwo ds. Ochrony Przyrody (FANC). „Eco-Schools” współgra z silnym zaangażowaniem kraju w ochronę środowiska i zrównoważony rozwój.

Źródło: https://vihrealippu.fi/wp-content/uploads/2018/03/Gron_flagg-esite2018-netti.pdf (09.02.2024)

Bibliografia:

<https://vihrealippu.fi>



Zielona przestrzeń miejska - CopenHill



Dofinansowane przez
Unię Europejską



GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



FERI

CopenHill, znany również jako Amager Bakke to innowacyjny kompleks miejski w Kopenhadze, stanowiący inspirujący przykład zrównoważonego wykorzystania przestrzeni miejskiej. Ten wyjątkowy projekt integruje funkcje elektrowni odpadowej z rekreacyjnymi możliwościami, oferując mieszkańcom i odwiedzającym unikalne doświadczenia. To budynek, który na swoim dachu posiada stok narciarski, ściankę wspinaczkową oraz ścieżkę biegową.

Historia powstawania **CopenHill** stanowi znaczący przykład innowacyjnego podejścia do urbanistyki oraz zrównoważonego rozwoju miast. Projekt miał na celu pokazanie jak infrastruktura przemysłowa może harmonijnie współistnieć z życiem miejskim i rekreacją.

Prawie dziesięć lat temu, Bjarke Ingels Group (BIG) przedstawiło projekt elektrowni przetwarzającej odpady na energię, który miał być nowoczesnym symbolem integracji funkcji energetycznych z rekreacyjnymi możliwościami. Pomysł ten, nazwany Amager Bakke, wyłonił się z długoterminowego planu stworzenia infrastruktury łączącej cele energetyczne z atrakcyjną przestrzenią publiczną. To część inicjatywy miasta dążącej do transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i neutralności węglowej.

Początkowo relacjonowany przez ArchDaily w 2011 roku, projekt zakładał wykorzystanie nowatorskich technologii oraz finansowanie społecznościowe poprzez Kickstartera. Jednak historia sięgała jeszcze dalej, aż do roku 2002, kiedy to firma Bjarke Ingelsa, wówczas znana jako PLOT, zaproponowała umieszczenie stoku narciarskiego nad największym domem towarowym w mieście. Choć ten pomysł nie został zrealizowany, stał się załącznikiem przyszłego projektu, który w 2011 roku ostatecznie wygrał międzynarodowy konkurs na budowę elektrowni przetwarzającej odpady na energię. Przez lata **CopenHill** przekształcało się, zmieniając nazwy

i rozwijając swoje możliwości, aż stało się symbolem innowacyjnego podejścia do energetyki miejskiej oraz przestrzeni publicznej. Dzisiaj **CopenHill** nie tylko dostarcza energii, ale również inspirowanie do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju, pokazując, jak kreatywne rozwiązania mogą integrować się z życiem miejskim.



Źródło: <https://www.copenhill.dk/en/activities/loeb-hike-traening> (09.02.2024)

CopenHill wyróżnia się przede wszystkim swoim charakterystycznym elementem - sztucznym stokiem narciarskim, który góruje nad kompleksem. To wyjątkowe połączenie funkcji elektrowni przetwarzającej odpady z miejscem rekreacyjnym sprawia, że **CopenHill** przyciąga uwagę mieszkańców i turystów. Jako elektrownia odpadów, **CopenHill** stanowi doskonały przykład zastosowania zrównoważonych praktyk energetycznych. Odpady są wykorzystywane jako surowiec do produkcji energii elektrycznej i ciepłej, co zmniejsza negatywny wpływ na środowisko. Dodatkowo, proces spalania odpadów jest ściśle monitorowany i kontrolowany, aby ograniczyć emisję szkodliwych substancji. Jednak to nie wszystko, co ma do zaoferowania **CopenHill**. Jego otwarta dla publiczności część rekreacyjna przyciąga licznych odwiedzających. Sztuczny stok narciarski umożliwia uprawianie sportów zimowych przez cały rok, co stanowi atrakcyjną alternatywę dla tradycyjnych ośrodków narciarskich. W **CopenHill** poza stokiem

narciarskim dostępne są liczne możliwości aktywnego spędzania czasu, w tym bieganie po trasie „CopenHill Track”. Regularnie organizowane są konkursy na najszybsze pokonanie szczytu. Trasy różnią się długością i stopniem trudności, umożliwiając każdemu wypróbowanie biegania w górach na różnych poziomach nachylenia. Nie tylko jedna droga prowadzi na szczyt CopenHill. Ścieżki i klatki schodowe oferują różnorodne trasy, począwszy od tych najkrótszej, mających około 450 metrów. Wędrówki po szczytach są możliwe zarówno korzystając ze ścieżek, jak i schodów po obu stronach stoku narciarskiego. Można cieszyć się pięknymi widokami, organizować pikniki w otoczeniu naturalnej zieleni, a także podziwiać panoramę Kopenhagi z wysokości 85 metrów.



CopenHill jest ogólnodostępny w godzinach pracy, co oznacza, że można bezpłatnie korzystać z toru narciarskiego, ścieżek biegowych, klatek schodowych i windy. Można również połączyć wędrówki z treningiem ulicznym na wysokości 78 metrów, korzystając z różnych urządzeń fitness, takich jak stojaki do podciągania czy spacerów na rękach. W wyznaczonych terminach organizowane są także zajęcia jogi i inne formy aktywności fizycznej z relaksującym widokiem. Dodatkowo, na terenie kompleksu znajdują się inne atrakcje, takie jak ścianka wspinaczkowa czy tor saneczkowy, co sprawia, że CopenHill jest idealnym miejscem dla osób szukających aktywnego wypoczynku.

Podsumowując, CopenHill stanowi wyjątkowy przykład połączenia innowacyjnej energetyki z rekreacyjnym wykorzystaniem przestrzeni miejskiej. Dzięki unikalnemu podejściu do zagospodarowania terenu elektrowni odpadowej, ta atrakcja oferuje nie tylko produktywną formę recyklingu, ale także zapewnia mieszkańcom i turystom bogatą paletę aktywności rekreacyjnych. CopenHill staje się nie tylko symbolem zrównoważonego rozwoju, ale także miejscem, które integruje społeczność i zachęca do aktywnego stylu życia, będąc inspiracją dla innych miast dążących do wykorzystania potencjału miejskich przestrzeni w celu promowania zdrowia i ochrony środowiska.

Bibliografia:

<https://www.archdaily.com/925966/copenhill-the-story-of-bigs-iconic-waste-to-energy-plant>

<https://www.copenhill.dk/en>

Rejestr „Naprawców” Elektroniki z Holandii



Dofinansowane przez
Unię Europejską



GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



FERI

Narodowy Rejestr Naprawców Elektroniki w Holandii (Nationaal Reparatoursregister) jest innowacyjnym projektem, który ma na celu promowanie naprawy i renowacji sprzętu elektronicznego jako części strategii gospodarki obiegu zamkniętego. Projekt ten ułatwia konsumentom i profesjonalistom z branży (retail) odnalezienie profesjonalnych i wykwalifikowanych niezależnych naprawców oraz firm zajmujących się renowacją sprzętu elektronicznego, działających w ich okolicy. Inicjatywa ta odpowiada na rosnące potrzeby zrównoważonego zarządzania odpadami elektronicznymi oraz na promowanie długowieczności produktów poprzez naprawę i renowację zamiast utylizacji.

Na stronie internetowej projektu (www.nationaalreparatoursregister.nl) można znaleźć listę zarejestrowanych naprawców oraz dodatkowe zasoby wspierające ideę naprawy i renowacji sprzętu elektronicznego w duchu gospodarki obiegu zamkniętego. Strona ta służy jako platforma ułatwiająca konsumentom znalezienie profesjonalnych usług naprawczych w swojej okolicy.

Projekt Narodowy Rejestr Naprawców Elektroniki został zapoczątkowany jako odpowiedź na rosnące potrzeby promowania zrównoważonego zarządzania odpadami elektronicznymi oraz przedłużania życia produktów elektronicznych przez naprawę i renowację. Jest to inicjatywa mająca na celu ułatwienie konsumentom i profesjonalistom z branży znalezienie profesjonalnych i wykwalifikowanych niezależnych naprawców oraz firm zajmujących się renowacją sprzętu elektronicznego działających w ich okolicy. Poprzez promowanie kultury naprawy, projekt ten przyczynia się do zmniejszenia ilości odpadów, oszczędności zasobów naturalnych oraz redukcji emisji CO₂ związanych z produkcją nowych urządzeń.

Narodowy Rejestr Naprawców Elektroniki wspiera również rozwój rynku usług naprawczych, pomagając małym i śred-

nim przedsiębiorstwom w rozwijaniu ich działalności oraz promowaniu ich usług. Jest to ważny krok w kierunku budowania bardziej zrównoważonej gospodarki, która stawia na przedłużanie życia produktów i minimalizowanie odpadów.

Skąd Pomysł:

Pomysł na ten projekt wynika z globalnego trendu zainteresowania gospodarką obiegu zamkniętego i potrzeby zmniejszenia ilości odpadów elektronicznych. Narastające problemy ekologiczne związane z produkcją i utylizacją sprzętu elektronicznego spowodowały, że konsumenci, przedsiębiorstwa oraz instytucje publiczne zaczęły szukać sposobów na zwiększenie długowieczności urządzeń elektronicznych.

Od Kiedy Działa:

Dokładna data uruchomienia projektu nie została podana w dostępnych materiałach, ale inicjatywy promujące naprawę i renowację sprzętu elektronicznego zyskują na popularności od kilku lat, zwłaszcza w kontekście rosnącej świadomości ekologicznej i ekonomicznej.



Efekty:

Inicjatywa przyczynia się do:

- Zmniejszenia ilości odpadów elektronicznych: Poprzez promowanie naprawy i renowacji, zmniejsza się potrzeba wytwarzania nowych urządzeń, co przekłada się na redukcję odpadów.
- Oszczędności zasobów: Naprawa urządzeń zamiast ich wymiany na nowe pozwala na oszczędność surowców naturalnych i energii potrzebnej do produkcji nowych produktów.
- Rozwoju lokalnej gospodarki: Projekt wspiera lokalne przedsiębiorstwa naprawcze i renowacyjne, promując lokalne usługi i umiejętności.
- Podnoszenia świadomości ekologicznej: Inicjatywa edukuje społeczeństwo o znaczeniu długowieczności produktów i konieczności zmiany konsumenckich nawyków na bardziej zrównoważone.

Projekt Narodowy Rejestr Naprawców Elektroniki wpisuje się w szersze globalne i europejskie strategie promowania gospodarki obiegu zamkniętego i zrównoważonego rozwoju, stanowiąc przykład praktycznego podejścia do realizacji tych celów.



Ogrody Społeczne w Katowicach

„Zróbmy Sobie Grządki”



Dofinansowane przez
Unię Europejską



GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



Projekt „ZróbMy Sobie Grządki” to inicjatywa skierowana do mieszkańców Katowic, mająca na celu tworzenie ogrodów społecznych w różnych dzielnicach miasta. Idea projektu opiera się na zaangażowaniu społeczności lokalnej we wspólne działania mające na celu zagospodarowanie nieużytkowanych terenów lub przestrzeni miejskich na cele uprawy roślin oraz wzajemnych spotkań, dzięki którym relacje sąsiedzkie stają się jeszcze bardziej znaczące dla lokalnej społeczności.

W Katowicach, w czterech różnych dzielnicach, pojawiły się ogrody społeczne w ramach akcji „ZróbMy Sobie Grządki”. Te przestrzenie, powstałe z inicjatywy samych mieszkańców, zostały zbudowane i obsadzone roślinnością przez społeczność lokalną, a teraz będą pod ich opieką. Prezydent Katowic, Marcin Krupa, podkreślił, że już wcześniej mieszkańcy byli angażowani w działania na rzecz bioróżnorodności miasta. Projekt „ZróbMy Sobie Grządki” wpisuje się w tę politykę zrównoważonego rozwoju, zauważając duży potencjał miejskiego ogrodnictwa w integracji społeczności lokalnych. Ogrody społeczne to nie tylko przestrzenie do uprawy roślin, lecz także miejsca relaksu, spotkań, edukacji i wydarzeń kulturalnych. Zyskują one coraz większą popularność, co skłania do tworzenia kolejnych miejskich farm w różnych częściach miasta. Te inicjatywy promują gospodarkę obiegu zamkniętego, wykorzystując wodę opadową, tzw. deszczówkę, kompostując oraz uprawiając jadalne rośliny. W Katowicach ogrody społeczne powstały na wybranych terenach, które zostały wyłonione w otwartym naborze do projektu.



Źródło: <https://katoobywatel.katowice.eu/nasze-akcje/zrobmy-sobie-grzadki-w-katowicach/> (09.02.2024)

Proces tworzenia ogrodów społecznych był prowadzony przez ekspertów z grupy „Miastoogród” z Fundacji Bobrowe Żeremia, posiadających doświadczenie w podobnych działaniach. W ramach projektu, w wybranych lokalizacjach, zainstalowano skrzynie na rośliny wykonane z prefabrykowanych elementów. Mieszkańcy wspólnie z członkami Fundacji angażowali się w budowę grządek oraz zdobywali podstawową wiedzę z zakresu ogrodnictwa, ucząc się o prawidłowym doborze roślin, tworzeniu warunków lęgu dla ptaków i owadów oraz efektywnym gospodarowaniu wodą. Każdy z ogrodów został także wyposażony w elementy małej architektury drewnianej, takie jak ławki, pergole czy kompostowniki. W ramach «pakietu startowego» mieszkańcy otrzymali materiały do budowy grządek, ziemię oraz sadzonki wybranych roślin, obejmujących zarówno rośliny jadalne, zioła, jak i kwitnące byliny. Dodatkowo, udostępniono im zestawy podstawowych narzędzi ogrodowych. „Miastoogród” planuje również stworzenie poradnika «zrób to sam», aby zachęcić mieszkańców Katowic do samodzielnego zakładania podobnych ogrodów. Podkreśla się także rolę budowania relacji sąsiedzkich oraz gotowość do udzielenia porad i wsparcia w realizacji zielonych inicjatyw. Wskazuje się również na do-

stępnosc wsparcia finansowego poprzez mechanizmy takie jak Inicjatywa Lokalna czy Budżet Obywatelski, a także na znaczenie zaangażowania lokalnej społeczności w proces tworzenia ogrodu, gdyż to właśnie ludzie są sercem każdego przedsięwzięcia.

Rekrutacja uczestników projektu rozpoczęła się na początku roku 2021, a prace nad kolejnymi ogrodami miały miejsce w okresie letnim. Aby przystąpić do projektu, wymagane było zgłoszenie się minimum pięcioosobowej grupy, która zobowiązywała się nie tylko do założenia ogrodu, ale również do regularnej opieki nad nim, włączając w to podlewanie i pielęgnację roślin w kolejnych latach. Powierzchnia ogrodów mogła wynosić do 20 metrów kwadratowych, a istotnym warunkiem było, aby teren przeznaczony na ogród był dostępny publicznie jako grunt miejski. Realizacja projektu została sfinansowana z nagrody uzyskanej w międzynarodowym konkursie Transformative Action Award 2020, przyznanej miastu za projekt KATOobywatel.

Projekt „ZróbMy Sobie Grządki” w Katowicach stanowi nie tylko innowacyjny projekt społeczny, ale również inspirujący przykład skutecznego zaangażowania mieszkańców w tworzenie zielonych przestrzeni miejskich. Poprzez tworzenie ogrodów społecznych, mieszkańcy nie tylko przekształcili nieużytkowane tereny w przyjazne i estetyczne miejsca, ale także wzmacniali więzi społeczne, integrując się i współpracując w ramach lokalnej społeczności. W trakcie realizacji projektu uczestnicy mieli możliwość nie tylko zaangażowania się w praktyczne prace ogrodnicze, ale również zdobycia wiedzy z zakresu ogrodnictwa oraz ekologii. Dzięki temu projekt stał się platformą edukacyjną, przyczyniając się do podnoszenia świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. W rezultacie, ogrody społeczne nie tylko zdobią przestrzeń miejską Katowic, ale przede wszystkim służą lokalnej społeczności jako miejsca spotkań, wymiany doświadczeń, aktywności rekreacyjnej oraz edukacji. Projekt „ZróbMy Sobie Grządki” stanowi wyraźny przykład skutecznej partycypacji społecznej oraz zrównoważonego rozwoju, który może stanowić inspirację dla innych miast i społeczności w Polsce oraz na całym świecie.

Bibliografia:

<https://www.teraz-srodowisko.pl/aktualnosci/Katowice-ogrody-spoeczne-zielena-miejska-10992.html>

<https://katoobywatel.katowice.eu/nasze-akcje/zrobmy-sobie-grzadki-w-katowicach/>



Młode pokolenia w budowaniu gospodarki obiegu zamkniętego



Dofinansowane przez
Unię Europejską



GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



FERI

World Economic Forum (WEF) zwraca uwagę na kluczową rolę, jaką MŁODE POKOLENIA odgrywają w procesie transformacji ku gospodarce obiegu zamkniętego. Ta rola jest wielowymiarowa i obejmuje różne aspekty działalności młodych ludzi w społeczeństwie i gospodarce.

Młodzi Konsumenci

Jako konsumenci, młodzi ludzie wykazują nowe oczekiwania wobec produktów i usług, preferując te, które są zrównoważone i przyjazne dla środowiska. Ich wybory konsumenckie coraz częściej kierowane są świadomością ekologiczną i dążeniem do minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko. To pokolenie poszukuje produktów wykonanych z recyklingu, łatwych do naprawy lub ponownego użycia, co zmusza producentów do przemyślenia procesów produkcyjnych i dostosowania oferty do oczekiwań rynkowych. Młodzi konsumenci są również bardziej skłonni do wspierania lokalnych przedsiębiorstw i inicjatyw społecznych, co sprzyja rozwojowi gospodarki obiegu zamkniętego.

Innowacyjni Przedsiębiorcy

Młode pokolenie jest również źródłem innowacji, jako że młodzi przedsiębiorcy i startupowcy są bardziej świadomi ograniczeń obecnego modelu gospodarczego i szukają nowych, zrównoważonych rozwiązań. Przykłady obejmują rozwijanie technologii umożliwiających efektywniejsze wykorzystanie zasobów, tworzenie platform współdzielenia, które zmniejszają potrzebę posiadania oraz promowanie usług zamiast produktów, co zmniejsza produkcję odpadów i zużycie surowców. Te innowacje nie tylko zmieniają sposób, w jaki prowadzone są biznesy, ale także jak społeczeństwo podchodzi do konsumpcji i produkcji.

Edukacja i Świadomość

World Economic Forum podkreśla także znaczenie edukacji i podnoszenia świadomości wśród młodych ludzi na temat

gospodarki obiegu zamkniętego i zrównoważonego rozwoju. Poprzez programy edukacyjne, warsztaty i kampanie informacyjne, młodzi ludzie mogą lepiej zrozumieć wyzwania i możliwości związane z zieloną transformacją, co skłania ich do aktywnego udziału w zmianach zarówno jako konsumenci, jak i przedsiębiorcy.

Wyzwania i Możliwości

Transformacja do gospodarki obiegu zamkniętego jest procesem złożonym, wymagającym zmian w wielu obszarach, od projektowania produktów, przez systemy produkcji, aż po modele biznesowe i zachowania konsumenckie. Młode pokolenia, ze swoją energią, kreatywnością i gotowością do działania, są nie tylko beneficjentami tych zmian, ale także ich katalizatorami. Ich zaangażowanie i inicjatywy mogą przyspieszyć przejście do bardziej zrównoważonej przyszłości, pokazując, że inna gospodarka – bardziej cyrkularna i zrównoważona – jest możliwa.



KLUCZOWE OBSZARY AKTYWNOŚCI MŁODZIEŻY:

Jedną z inicjatyw, która wspiera przejście Europy na bardziej zrównoważony i cyrkularny model gospodarczy jest Platforma Stakeholderów Europejskiej Gospodarki Obiegu Zamkniętego (European Circular Economy Stakeholder Platform - ECESP). Platforma ta działa jako hub łączący różnorodne grupy interesariuszy, w tym przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, instytucje akademickie oraz organy rządowe, które są zaangażowane w promowanie i implementację zasad gospodarki obiegu zamkniętego.

Jednym z kluczowych działań organizowanych przez ECESP są wydarzenia **#EUCircularTalks**. To cykl dyskusji i spotkań mających na celu wymianę wiedzy, doświadczeń i najlepszych praktyk związanych z gospodarką obiegu zamkniętego. Te wydarzenia stanowią platformę dla przedstawicieli różnych sektorów, aby dzielić się pomysłami, innowacjami oraz wyzwaniem związanym z transformacją ku bardziej zrównoważonemu rozwojowi.

Cel **#EUCircularTalks**:

Głównym celem **#EUCircularTalks** jest podkreślenie roli i **ZAANGAŻOWANIA MŁODYCH LUDZI** w procesie przejścia do gospodarki obiegu zamkniętego. Rozpoznając, że młode pokolenia będą kluczowymi agentami zmiany w przyszłości, wydarzenia te koncentrują się na identyfikacji obszarów, w których młodzież może mieć znaczący wpływ, oraz na promowaniu inicjatyw i projektów prowadzonych przez młode osoby.



Podczas **#EUCircularTalks** omawiane są różne tematy, które mogą obejmować zrównoważone zużycie i produkcję, innowacje w zakresie recyklingu i gospodarowania odpadami, projektowanie z myślą o obiegu zamkniętym, a także rozwój zielonych technologii i rozwiązań. Młodzież jest zachęcana do aktywnego udziału w dyskusjach, przedstawiania własnych projektów oraz dzielenia się pomysłami na to, jak mogą przyczynić się do budowania zrównoważonej przyszłości. Młodzi ludzie są zaangażowani do **#EUCircularTalks** jako kluczowi uczestnicy i współtwórcy dyskusji na temat gospodarki obiegu zamkniętego. Ich rola, korzyści płynące z uczestnictwa oraz nauka w trakcie tych wydarzeń mogą być określone w następujących kategoriach:

Rola Młodych Ludzi

Młodzi ludzie pełnią rolę innowatorów i przedstawicieli zmian, dzieląc się swoimi pomysłami, projektami i inicjatywami, które wpisują się w zasady gospodarki obiegu zamkniętego.

Biorą aktywny udział w dyskusjach, panelach i warsztatach, gdzie mogą wyrazić swoje opinie, zadawać pytania i wymieniać się doświadczeniami z ekspertami i innymi uczestnikami.

Działają jako ambasadorzy świadomości ekologicznej w swoich społecznościach, promując idee zrównoważonego rozwoju i gospodarki obiegu zamkniętego.

Korzyści z uczestnictwa w **#EUCircularTalks** dla młodego pokolenia

Uczą się o kluczowych zasadach i praktykach gospodarki obiegu zamkniętego, w tym o sposobach minimalizacji odpadów, efektywnego wykorzystania zasobów i promowania zrównoważonego rozwoju.

Rozwijają umiejętności krytycznego my-



ślenia, rozwiązywania problemów i kreatywności, które są niezbędne do przemysłienia i transformacji obecnych modeli produkcji i konsumpcji.

Zdobywają wiedzę na temat zrównoważonego rozwoju, jego wpływu na środowisko i społeczeństwo oraz o roli, jaką mogą odegrać w promowaniu zielonych inicjatyw.

#EUCircularTalks oferują możliwości sieciowania i budowania współpracy między młodymi ludźmi, ekspertami, przedsiębiorstwami i organizacjami działającymi w obszarze gospodarki obiegu zamkniętego.

Młodzi ludzie mogą wzmocnić swój głos i wpływ na kształtowanie polityk i inicjatyw związanych z zrównoważonym rozwojem i gospodarką obiegu zamkniętego.

Udział w #EUCircularTalks umożliwia rozwój osobisty i zawodowy, otwierając drogę do kariery w dziedzinach związanych z zrównoważeniem i ekologią.

W dniu 3.06.2023 odbyło się jedno ze spotkań #EUCircularTalks zorganizowane przez Platformę Stakeholderów Europejskiej Gospodarki Obiegu Zamkniętego (ECESP) i Generation Climate Europe (GCE), koncentrowało się na zaangażowaniu młodzieży w gospodarkę obiegu zamkniętego. Podczas tego wydarzenia podkreślono rolę młodych ludzi jako konsumentów o zmieniających się oczekiwaniach wobec zrównoważonego rozwoju oraz jako innowatorów, gotowych na przemysłenie nawyków produkcji i konsumpcji.

Młodzież była zaangażowana na kilka sposobów, co odzwierciedlało dwukrotny cel wydarzenia: po pierwsze, podkreślenie ich zaangażowania i wezwanie do działania w dziedzinie gospodarki obiegu zamkniętego poprzez projekty i inicjatywy, które rozwinęli. Po drugie, zidentyfikowanie kluczowych obszarów, w których młodzież może aktywnie przyczynić się do transformacji do gospodarki obiegu zamkniętego w Europie.

Spotkanie rozpoczęło się od powitania przez moderatora i uwag wprowadzających od znaczących osobistości, w tym przedstawicieli Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Następnie odbyła się sesja wprowadzająca i dyskusja panelowa z udziałem ekspertów z Komisji Europejskiej, założycieli start-upów i badaczy akademickich, którzy podzielili się swoimi doświadczeniami i perspektywami na temat gospodarki obiegu zamkniętego. Wydarzenie zawierało również warsztaty równoległe, w których **młodzi Europejczycy** zaangażowani w gospodarkę obiegu zamkniętego współprowadzili dyskusje na temat czterech priorytetowych sektorów: tekstyliów, digitalizacji, żywności i energii. Każdy warsztat koncentrował się na specyficznym aspekcie gospodarki obiegu zamkniętego i oferował młodym ludziom możliwość podzielenia się swoimi pomysłami oraz dyskusji o sposobach promowania zmian w produkcji i konsumpcji cyfrowych urządzeń, zarządzania odpadami żywnościowymi i bezpieczeństwem żywności, a także zachęcania do zrównoważonego użytkowania i produkcji energii.

Spotkania #EUCircularTalks pokazują, jak ważną rolę odgrywają młodzi ludzie w promowaniu i wdrażaniu zasad gospodarki obiegu zamkniętego, zarówno jako konsumenci, jak i przyszli liderzy i innowatorzy. #EUCircularTalks stanowią platformę, na której młodzi ludzie nie tylko uczą się i rozwijają, ale także mają realny wpływ na promowanie i kształtowanie przyszłości gospodarki obiegu zamkniętego.



Kreatywność i umiejętność krytycznego myślenia w zielonych projektach



Dofinansowane przez
Unię Europejską



GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



Edukacja pozaformalna, poprzez swoją elastyczność i możliwość dostosowania do indywidualnych potrzeb i zainteresowań uczestników, stanowi cenne uzupełnienie tradycyjnej edukacji, umożliwiając młodym ludziom rozwój kluczowych kompetencji niezbędnych w dzisiejszym dynamicznie zmieniającym się świecie. Kompetencje kreatywności i krytycznego myślenia są szczególnie ważne w kontekście szybko zmieniającego się świata pracy, gdzie tradycyjne podejścia nie zawsze są w stanie dostarczyć młodym ludziom narzędzi niezbędnych do rozwiązywania współczesnych problemów.

Polecane formy edukacji pozaformalnej dla młodych ludzi w wzmacnianiu swoich kompetencji kreatywności i umiejętności krytycznego myślenia:

1. Warsztaty i projekty grupowe skupiające się na rozwiązywaniu problemów

Organizowanie warsztatów i projektów grupowych, które skupiają się na rozwiązywaniu rzeczywistych problemów społecznych lub środowiskowych, może znacznie przyczynić się do rozwoju kreatywności i krytycznego myślenia. Przykładem może być udział młodzieży w projektach związanych z gospodarką obiegu zamkniętego, gdzie uczestnicy opracowują innowacyjne pomysły na zmniejszenie odpadów lub ponowne wykorzystanie materiałów.

Projekt „Było sobie drzewo” jest interdyscyplinarnym przedsięwzięciem dla młodzieży, które ma na celu edukację kulturalną, artystyczną, ekologiczną i antydyskryminacyjną. Głównym celem projektu jest pobudzenie kreatywności uczestników oraz zwrócenie uwagi na wartość drzew i znaczenie ekologii poprzez tworzenie edukacyjnych projektów artystycznych. Dzięki udziałowi polskich i zagranicznych artystów, instruktorów i edukatorów, uczestnicy będą mieli okazję stworzyć projekty inspirujące się funkcją i symboliką drzew. Projekt składa się

z trzech części: „Korzenie”, „Pień” i „Gałęzie”. W fazie „Korzenie” odbywają się twórcze spotkania online, podczas których uczestnicy zdobywają wiedzę na temat ekologii i roli drzew w ekosystemie, a także generują pomysły na własne projekty artystyczne. Faza „Pień” zakłada realizację tych projektów, natomiast w fazie „Gałęzie” prezentowane są rezultaty i efekty projektu.

Źródło: <https://fer.org.pl/projekty/bylo-sobie-drzewo/>

2. Programy mentorskie i coaching

Programy mentorskie, w których doświadczeni profesjonaliści dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem z młodzieżą, mogą znacznie wzbogacić proces edukacyjny. Mentoring i coaching pomagają młodym ludziom rozwijać umiejętności krytycznego myślenia, ucząc ich, jak podchodzić do problemów z różnych perspektyw i szukać kreatywnych rozwiązań.

W latach 2015–2018 ministrowie edukacji z Austrii, Luksemburga, Portugalii i Słowenii wspólnie przeprowadzili projekt „Youth Start Entrepreneurial Challenges”. Jego celem było opracowanie elastycznego, innowacyjnego programu przedsiębiorczości, który można by łatwo przenosić i dostosowywać, oraz ocena wpływu tego programu na uczniów. Na podstawie wyników badań, władze edukacyjne tych krajów planują wdrożenie działań z zakresu edukacji przedsiębiorczej. Program koncentruje się na pobudzaniu wyobraźni, innowacyjności oraz umiejętności rozwiązywania problemów, przygotowując uczestników do przyszłej kariery zawodowej oraz prowadzenia własnych firm. W ramach programu, uczniowie biorą udział w różnorodnych wyzwaniach i projektach z zakresu przedsiębiorczości, które są nadzorowane przez doświadczonych mentorów biznesu i nauczycieli. Mentorzy pomagają młodym ludziom w opracowywaniu pomysłów biznesowych, tworzeniu planów działania oraz w realizacji projek-



tów. Poprzez regularne spotkania i sesje doradcze, uczestnicy mają możliwość rozwijania praktycznych umiejętności, poznawania zasad funkcjonowania rynku oraz rozwijania kreatywności i innowacyjności. Ponadto, program „YouthStart Entrepreneurial Challenges” obejmuje również sesje coachingowe, które mają na celu wsparcie uczestników w rozwoju umiejętności miękkich, takich jak komunikacja, zarządzanie czasem, budowanie relacji oraz radzenie sobie ze stresem i presją. Dzięki zaangażowaniu w program, młodzież nie tylko może rozwijać swoje zdolności przedsiębiorcze, ale także zdobywać cenne doświadczenie oraz budować relacje z profesjonalistami z różnych dziedzin.

Źródło: <http://youthstart.eu/en/about/>



3. Edukacja medialna i informacyjna

W dobie powszechnej cyfryzacji i obecności mediów społecznościowych edukacja medialna i informacyjna staje się niezbędna do kształtowania umiejętności krytycznego myślenia. Programy edukacyjne uczące, jak krytycznie oceniać informacje, rozpoznawać fake newsy i korzystać z mediów w sposób odpowiedzialny, przyczyniają się do wzmacniania kompetencji kluczowych dla funkcjonowania we współczesnym świecie.

Przykładem inicjatywy z zakresu edukacji medialnej i informacyjnej dla młodzieży jest projekt „Mediawijsheid”, realizowany w Holandii. Projekt ten koncentruje się na rozwijaniu umiejętności cyfrowych i medialnych u młodych ludzi w tym także małych dzieci, aby umożliwić im bardziej efektywne korzystanie z mediów i dokonywanie krytycznej analizy treści medialnych. W ramach programu, uczestnicy biorą udział w różnego rodzaju warsztatach, szkoleniach i wydarzeniach, których celem jest zwiększenie ich świadomości na temat funkcjonowania mediów, manipulacji informacyjnej oraz odpowiedzialnego korzystania z internetu. Działania podejmowane w ramach Mediawijsheid mają na celu wyposażenie uczestników w umiejętności oceny wiarygodności źródeł informacji, identyfikacji fałszywych treści oraz budowania zdrowego dystansu wobec mediów społecznościowych. Dodatkowo, projekt Mediawijsheid angażuje także nauczycieli i rodziców, dostarczając im narzędzi i materiałów edukacyjnych, aby wspólnie mogli wspierać młodzież w rozwijaniu kompetencji medialnych. Dzięki zaangażowaniu w program Mediawijsheid, młodzi ludzie mają możliwość rozwinięcia umiejętności niezbędnych do skutecznego korzystania z mediów oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Źródło: <https://www.mediawijsheid.nl/>



4. Inicjatywy społeczne i wolontariat

Zaangażowanie młodzieży w inicjatywy społeczne i wolontariat to doskonały sposób na rozwijanie kreatywności, empatii i umiejętności krytycznego myślenia. Praca na rzecz społeczności lokalnych lub udział w projektach o charakterze międzynarodowym pozwala młodym ludziom lepiej zrozumieć złożoność współczesnych wyzwań społecznych i środowiskowych.

Doskonałym przykładem jest program „Erasmus+ Youth”, który umożliwia młodym ludziom w wieku od 13 do 30 lat uczestnictwo w różnorodnych działaniach edukacyjnych, szkoleniowych i wolontariackich. Celem tych działań jest wspieranie rozwoju osobistego, kulturalnego i zawodowego młodych ludzi, promowanie wartości takich jak solidarność, aktywność społeczna, tolerancja oraz zrozumienie innych kultur i tradycji. Program „Erasmus+ Youth” daje młodzieży możliwość poznania nowych osób, zdobycia nowych umiejętności, poszerzenia horyzontów oraz doświadczenia życia i pracy w międzynarodowym środowisku. Program „Erasmus+ Youth” stawia na promowanie wartości takich jak tolerancja, solidarność, aktywność obywatelska oraz rozwój międzykulturowy. Dzięki udziałowi w programie, młodzi ludzie mają szansę na poszerzenie horyzontów, zdobycie nowych umiejętności oraz budowanie relacji międzynarodowych.

Źródło: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/opportunities-for-individuals/youth-exchanges>

5. Gry i symulacje

Wykorzystanie gier edukacyjnych i symulacji to innowacyjne podejście do nauczania, które może skutecznie rozwijać kreatywność i umiejętności krytycznego myślenia. Gry projektowane z myślą o edukacji mogą symulować różne scenariusze i problemy, wymagając od uczestników strategicznego myślenia i kreatywnego podejścia do rozwiązań.

Projekt Grydaktyka, prowadzony przez Fundację Szkoła Medialna, stanowi doskonały przykład innowacyjnej praktyki edukacyjnej, która wychodzi naprzeciw współczesnym wyzwaniom w dziedzinie nauczania. Projekt ten wykorzystuje gry komputerowe jako narzędzie do angażowania uczniów i uczynienia procesu nauki bardziej atrakcyjnym oraz efektywnym. Centralnym elementem Grydaktyki są różnorodne warsztaty i lekcje, które nie tylko integrują elementy gier wideo, ale również rozwijają kluczowe umiejętności i kompetencje u uczniów. Na przykład, uczestnicy mogą wziąć udział w warsztatach „Podróż w czasie. Tadeusz Sopolica w wieku XXI”, gdzie wirtualna rzeczywistość pozwala na odnalezienie patriotycznych elementów w nowoczesnych wnętrzach. To nie tylko przyjemna rozrywka, ale także skuteczne narzędzie do nauki historii i rozwoju umiejętności analizy wizualnej. Projekt Grydaktyka nie ogranicza się jednak tylko do jednej dziedziny. Innym przykładem jest warsztat „Savoir vivre kiedyś i dziś”, który łączy w sobie elementy etykiety z symulacją zachowań społecznych w grze The Sims. Dzięki takiemu podejściu uczniowie nie tylko uczą się zasad dobrego wychowania, ale również mają okazję rozwijać umiejętności interpersonalne i językowe. Dodatkowo, Grydaktyka dostarcza wsparcia dla nauczycieli poprzez lekcje pokazowe oraz materiały dydaktyczne. Dzięki temu projekt nie tylko wpływa na rozwój uczniów, ale również wspiera profesjonalny rozwój kadry pedagogicznej.

Źródło: <https://grydaktyka.pl/>



6. Platformy e-learningowe i kursy online

Dostępność kursów online i platform e-learningowych umożliwia młodzieży zdobywanie wiedzy i umiejętności w niemal dowolnym obszarze zainteresowań. Kursy te często oferują interaktywne materiały, które stymulują kreatywne myślenie i uczą krytycznej oceny zdobytych informacji.

Jednym z przykładów platformy e-learningowej i kursów online dla młodzieży jest „Khan Academy”. To internetowa platforma, gdzie znajdziesz darmowe filmy, ćwiczenia i lekcje online z różnych dziedzin, takich jak matematyka, nauki przyrodnicze czy ekonomia. Na Khan Academy uczniowie mogą uczyć się w swoim tempie i według własnego planu, korzystając z dostępnych materiałów dopasowanych do ich poziomu. To jakby mieć osobistego nauczyciela, który dostosowuje się do Twoich potrzeb i pomaga Ci zrozumieć trudne koncepcje. Dla nauczycieli, Khan Academy oferuje narzędzia do śledzenia postępów uczniów i dostosowywania materiałów do potrzeb klasy. Dzięki temu mogą tworzyć lekcje dostosowane do poziomu swoich uczniów i monitorować ich rozwój. Khan Academy to świetny przykład platformy e-learningowej, która dostarcza wartościowych zasobów edukacyjnych dla młodzieży, umożliwiając naukę na odległość w sposób dostępny i interaktywny.

Źródło: <https://pl.khanacademy.org/>



Kreatywność i umiejętność krytycznego myślenia są niezwykle cennymi zasobami, które mogą znacznie wzbogacić projekty zielone, zwłaszcza te realizowane z udziałem młodzieży. Ich wykorzystanie może nie tylko zwiększyć efektywność tych projektów, ale także przyczynić się do rozwoju młodych ludzi.

Sposób w jaki kreatywność i krytyczne myślenie wzmacnia realizację zielonych projektów czy inicjatyw:

1. Stymulowanie innowacji

Warsztaty kreatywnego myślenia - organizowanie sesji brainstormingu, podczas których młodzież może swobodnie wyrażać swoje pomysły dotyczące zielonych inicjatyw. Można tutaj wykorzystać techniki takie jak myślenie projektowe (design thinking), aby zachęcić uczestników do innowacyjnego rozwiązywania problemów środowiskowych

2. Rozwój umiejętności krytycznego myślenia

Analiza przypadków - przeprowadzanie studiów przypadków związanych z ekologią i zrównoważonym rozwojem, które zachęcą młodzież do analizy, oceny i proponowania alternatywnych rozwiązań dla istniejących problemów.

3. Projekty badawcze

Zachęcanie do badań - umożliwienie młodym ludziom prowadzenia własnych badań na temat zrównoważonego rozwoju, odnawialnych źródeł energii czy innych istotnych tematów zielonych. Może to być realizowane poprzez projekty szkolne, konkursy naukowe lub współpracę z lokalnymi uniwersytetami i ośrodkami badawczymi.

4. Kampanie społeczne i edukacyjne

Tworzenie kampanii - angażowanie młodzieży w projektowanie i realizację kampanii edukacyjnych i społecznych promujących zrównoważone zachowania i ochronę



środowiska. Młodzi ludzie mogą tu wykorzystać swoje umiejętności komunikacyjne i kreatywność do dotarcia do szerszej publiczności.

5. Technologia i media

Wykorzystanie mediów cyfrowych - zachęcanie młodzieży do używania nowoczesnych narzędzi i platform mediowych do promowania zielonych projektów oraz dzielenia się wiedzą i doświadczeniami z rówieśnikami z różnych części świata. Może to obejmować tworzenie blogów, vlogów, aplikacji mobilnych czy gier edukacyjnych.

6. Współpraca międzysektorowa

Budowanie partnerstw - wspieranie młodzieży w nawiązywaniu współpracy między różnymi sektorami, takimi jak lokalne społeczności, biznes, administracja publiczna i organizacje pozarządowe, co może prowadzić do tworzenia interdyscyplinarnych projektów zielonych.

7. Feedback i refleksja

Sesje refleksyjne - regularne spotkania umożliwiające uczestnikom projektów zielonych wymianę opinii, przemyśleń oraz ocenę postępów, co rozwija umiejętność krytycznej oceny własnych działań i efektów pracy grupowej.

Wykorzystanie kreatywności i umiejętności krytycznego myślenia u młodzieży w projektach zielonych nie tylko przyczynia się do realizacji celów ekologicznych, ale również wspiera rozwój osobisty uczestników, przygotowując ich do przyszłych wyzwań zawodowych i życiowych.



Zielone Parkingi i ekoTURYSTYKA w regionie Tarnowskim



Dofinansowane przez
Unię Europejską



GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



Tarnowska Organizacja Turystyczna, działająca na terenie subregionu tarnowskiego obejmującego swym zasięgiem miasto Tarnów i powiaty Brzeski, Dąbrowski oraz Tarnowski rozwija „ekoturystykę”, wkraczając tym samym w nowy etap promocji regionu. Taka forma turystyki wpisuje się w aktualne trendy podróżowania w sposób nie szkodliwy dla przyrody.

W centrum działań Tarnowskiej Organizacji Turystycznej jest budowanie świadomości mieszkańców w tym młodego pokolenia oraz wizerunku regionu jako otwartego na turystę poszukującego miejsc z tego typu ofertą. W ramach prowadzonych działań organizowane są warsztaty kulinarne dla branży gastronomicznej oraz prelekcje/spotkania w szkołach dla dzieci. Wśród poruszanych tematów znajdują się kwestie przeciwdziałania marnowaniu żywności w obiektach gastronomicznych i kreowania postaw podróżowania w stylu eko i nawyków do ekoturystyki. Wg. danych FAO na świecie marnuje się około 1/3 żywności, w Polsce 5 mln ton.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwujemy rosnącą produkcję śmieci, marnowanie żywności, brak uprawiania turystyki w poszanowaniu środowiska naturalnego, małą popularność obiektów i branży w zakresie ekoturystyki i rosnącą liczbę turystów zainteresowanych ekoturystyką. Ta forma w grupie turystów z zagranicy jest coraz powszechniejsza, z drugiej strony młode pokolenia trzeba uwrażliwiać na podróżowanie w sposób przyjazny dla środowiska naturalnego.

Dlatego Tarnowska Organizacja Turystyczna widzi potrzebę rozpowszechnienia wiedzy na ten temat poprzez warsztaty kulinarne (dla branży) oraz prelekcje/spotkania dla dzieci.

Źródło: <https://www.lot.tarnow.pl/>
(30.04.2024)



Uczestnikom warsztatów jest przekazywana wiedza jak przeciwdziałać marnowaniu żywności w kuchni (kreatywne wykorzystanie niezużytych produktów), Uczestnikom (dzieci) prelekcji/spotkań w szkołach przybliży się wiedzę w zakresie ekoturystyki i informacje jak być ekoturystą w tym jak podróżować by nie szkodzić środowisku naturalnemu jak też nastąpi uwrażliwienie na ekoturystykę i zwrócenie uwagi odbiorców zadania na nowe trendy w turystyce w tym tzw. ekoturystykę.

W wyniku realizacji zadania ma miejsce:

- Budowanie i kreowanie świadomości ekologicznej oraz kształtowanie prawidłowej postawy ekologicznej (w turystyce),
- Propagowanie idei Gospodarki o Obiegu Zamkniętym, oraz Zapobiegania Powstawaniu Odpadów, (w turystyce poprzez zagospodarowanie pozostałej nie zużytej żywności, oraz podróżowania w sposób nie generujący odpadów w tym z własnymi naczyniami na zakup np. napojów) - Marnowanie żywności wpływa również niekorzystnie na środowisko w tym prowadzi do degradacji gleby, zaśmiecania ziemi oraz ocieplenia klimatu,
- Selektywna zbiórka/segregacja i przetwarzanie odpadów (w turystyce na trasach turystycznych),
- Edukacja i propagowanie idei Zero Waste (w turystyce w zakresie nie generowania odpadów żywności i innych jak opakowania po produktach).

Działania służących ochronie środowiska jest więcej. Tarnowska Organizacja Turystyczna razem z członkami w tym Gminami jak Gmina Pleśna rozbudowuje sieć tzw. Zielonych Parkingów, które powstają przy wsparciu środków z programów Unii Europejskiej w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Partnerzy tworzą miejsca gdzie potencjalni turyści mogą zostawić samochód i przesiąść się na ekologiczne środki transportu jak rower, rower elektryczny, meleks itp. i za ich pomocą podróżować po Pogórzu bez emisji.

Równolegle, prowadzona jest kampania w social mediach i internecie jak też budowana oferta turystyczna czy wyznaczane miejsca takie jak hotele, obiekty gastronomiczne, wypożyczalnie rowerów, kajaków itp. wpisujące się z ofertą w trendy ekoturystyki. Obie inicjatywy stanowią ważne narzędzie w promowaniu ekologicznych wartości, kształtując świadome podejście do podróżowania w stylu eko oraz propagując filozofię „zero waste”.

Choć w związku z rozwojem turystyki na Pogórzu i napływem turystów którzy potencjalnie mogą sprawiać, że wzrasta ilość odpadów, zajmowane są parkingi, tworzone korki i związana z nimi emisja spalin Tarnowska Organizacja Turystyczna nie ustaje w wysiłkach promowania turystyki w ramach gospodarki obiegu zamkniętego i selektywnej zbiórki odpadów.

Dodatkowo, Tarnowska Organizacja Turystyczna planuje rozwijać system wsparcia działań edukacyjnych skierowanych do mieszkańców, organizując warsztaty i spotkania informacyjne na temat ekoturystyki. W ramach tych inicjatyw zaangażowane będą działające w Gminie Pleśna Centrum Produktu Lokalnego (CPL) oraz lokalny operator turystyczny INSTYTUT MIEJSC Sp. z o.o.. Celem tych działań jest podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów odwiedzających region oraz kształtowanie wizerunku regionu jako odpowiedniego miejsca do uprawiania ekoturystyki. Nie bez znaczenia jest również rozwijanie kompleksowej oferty z zakresu ekoturystyki. Poprzez organizowanie warsztatów w szkołach i dla dorosłych, spotkań edukacyjnych oraz kampanii informacyjnych, Tarnowska Organizacja Turystyczna aktywnie angażuje się w proces budowania świadomości ekologicznej, wskazując, że nawet drobne zmiany w codziennych nawykach mogą mieć znaczący wpływ na stan środowiska.



Na zakończenie, warto podkreślić, że skuteczność tych inicjatyw zależy od współpracy pomiędzy Tarnowską Organizacją Turystyczną, a lokalnymi władzami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorstwami oraz samymi mieszkańcami. Jest to dowód na to, że działając razem można osiągnąć istotne zmiany na rzecz lepszej przyszłości i środowiska. Tarnowska Organizacja Turystyczna pokazuje, że przy zaangażowaniu i odpowiednich narzędziach nawet niewielka społeczność może mieć duży wpływ na swoje otoczenie i stanowić inspirację dla innych.

Bibliografia:

<https://www.lot.tarnow.pl>



Kreatywność i umiejętność gotowania **Zero Waste**



Dofinansowane przez
Unię Europejską

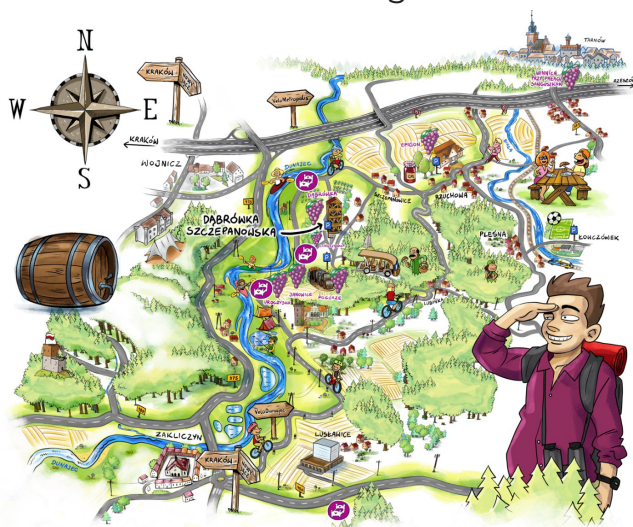


GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION



Stowarzyszenie GRUPA ODROLNIKA, założone spontanicznie przez grupę młodych ludzi z II Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie działające na terenie całego kraju popularyzuje wykorzystanie w domowej kuchni lokalnych produktów i przeciwdziałanie marnowaniu żywności poprzez gotowanie w stylu ZERO WASTE, wkraczając tym samym w nowy etap budowania samowystarczalności żywieniowej regionu. Dodatkowo przeciwdziałając marnowaniu jedzenia, dba o środowisko naturalne w regionie poprzez zakupy i tym samym wspiera lokalnych rolników prowadzących małe rodzinne gospodarstwa rolne w sposób przyjazny środowisku naturalnemu.

W centrum działań Stowarzyszenia GRUPA ODROLNIKA jest opracowanie specjalnej mapy promującej lokalne zakupy, organizowanie warsztatów z gotowania i imprezy pn. „Doroczne Święto Dyni” uświadamiające – mieszkańców w tym młodzież w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności i ograniczenia produkcji śmieci (opakowań) dla środowiska naturalnego.



Źródło: <https://www.grupa.odrolnika.pl/>
(30.04.2024)

W ramach prowadzonych działań zwiększa się świadomość mieszkańców w tym młodego pokolenia na temat lokalnych produktów, krótkiej drogi jaka żywność pokonuje z pola na stół, ograniczenia opakowań głównie z tworzyw sztucznych związanych z pakowaniem i transportem żywności na długie odległości itp.

Promocja kreatywności w kuchni w tym głównie umiejętności gotowania w stylu Zero Waste z wykorzystaniem odpadków i energii z odnawialnych źródeł energii jak (fotowoltaika jest realizowana podczas warsztatów kulinarnych. Ważne są też działania kierowane do młodego pokolenia w sieci Internet w tym w social mediach co pozwala dotrzeć z informacją do jak najszerszej grupy osób.



Źródło: <https://www.grupa.odrolnika.pl/>
(30.04.2024)

Gotowanie w stylu zero waste dla młodego pokolenia może być zarówno edukacyjne, jak i zabawne. Oto kilka z realizowanych pomysłów:

Edukacja na temat składników: Zaczynając od podstaw, pokazuje się młodym ludziom, jakie składniki można wykorzystać w kuchni, zamiast wyrzucać je do kosza. Uczy ich, jak wykorzystać całe warzywa, włączając w to łodygi, skórki i resztki, aby stworzyć smaczne dania.

Kreatywne przepisy: Przygotuje proste i kreatywne przepisy, które wykorzystują całe składniki, minimalizując ilość odpadów. Na przykład, zamiast wyrzucać obierki ze skórek ziemniaków, można je upiec, aby uzyskać chrupiące chipsy.

Praktyczne umiejętności: Uczy się młodych ludzi praktycznych umiejętności, takich jak przechowywanie żywności w sposób zapobiegający jej marnowaniu, np. korzystając z pojemników do przechowywania żywności, folii woskowej zamiast fo-

lii aluminiowej czy papieru do pakowania żywności.

Świadome zakupy: Zwraca uwagę na znaczenie świadomych zakupów i planowania posiłków, aby uniknąć nadmiernego kupowania i marnowania żywności. Przypomina im o wartościowych produktach sezonowych i lokalnych oraz o korzyściach z kupowania produktów luzem.

Używanie całych produktów: Zachęca się do korzystania z całych produktów, takich jak jajka, mąka, mleko czy mięso, które mogą być wykorzystane w różnych przepisach, zapobiegając marnowaniu.

Przeróbki żywności: Pokazuje się, jak można przerobić resztki jedzenia na nowe posiłki, np. gotując z warzywnej pulpy pyszne buliony czy z resztek pieczonego kurczaka przygotowując aromatyczny rosół.

Przygotowanie młodego pokolenia do gotowania w stylu zero waste może być ekscytujące i pożyteczne zarówno dla nich, jak i dla środowiska. Warto pokazywać im, że nawet małe działania mogą mieć wielki wpływ na redukcję marnotrawstwa żywności i promowanie zrównoważonego stylu życia.

Na zakończenie, warto podkreślić, że skuteczność tych inicjatyw zależy od współpracy pomiędzy Stowarzyszeniem GRUPA ODROLNIKA, a lokalnymi władzami, lokalną społecznością, organizacjami pozarządowymi, rolnikami. Jest to dowód na to, że działając razem można osiągnąć istotne zmiany na rzecz lepszej przyszłości i środowiska. Stowarzyszenie GRUPA ODROLNIKA pokazuje, że przy zaangażowaniu i odpowiednich narzędziach nawet niewielka społeczność może mieć duży wpływ na swoje otoczenie i stanowić inspirację dla innych.

Bibliografia:

<https://www.grupa.odrolnika.pl/>



Projekt „Green Power” został sfinansowany ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Wszystkie rezultaty wypracowane w ramach projektu „Green Power” ” (nr 2023-1-PL01-KA210- VET-000153832) udostępniane są na zasadzie otwartych licencji (CC BY-SA 4.0 DEED). Można z nich korzystać bezpłatnie i bez ograniczeń. Kopiowanie lub przetwarzanie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. W przypadku wykorzystania rezultatów niezbędne jest podanie źródła finansowania oraz jego autorów.

